

Jaarverslag 2010

StiPP

The logo for StiPP features a stylized orange graphic above the text. The graphic consists of a large orange circle at the top, connected by a thin line to a series of smaller orange circles that trail off to the left, resembling a splash or a trail of bubbles.

Jaarverslag 2010

Inhoud

1. Voorwoord	3	8. Jaarrekening	28
Kerncijfers	4	Balans per 31 december 2010	29
2. Karakteristieken van het pensioenfonds	5	Staat van baten en lasten over 2010	30
Organogram	5	Toelichting behorende tot de jaarrekening 2010	31
Profiel van de organisatie	6	Grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling	32
Doelstelling	6	Risicobeheer en derivaten	38
Het bestuur	6	Toelichting op de balans per 31 december 2010	44
Plaatsvervangende bestuursleden	7	Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen	51
De deelnemersraad	7	Toelichting op de staat van baten en lasten over het boekjaar 2010	52
Het verantwoordingsorgaan	8	Kasstroomoverzicht	57
Bestuur en commissies	8	9. Overige gegevens	
Vergoedingen	9	Actuariële verklaring	58
Adviseurs	9	Controleverklaring	59
Kenmerken van de pensioenregelingen	10	Slotwoord	60
3. Verslag van het bestuur	13		
Reglements- en statutenwijzigingen	13		
Bestuursbesluiten en gebeurtenissen in het verslagjaar	13		
Handhaving en aansluitingskwesties	14		
Communicatie	15		
Financieel en vermogensbeheer	15		
Transitie pensioenadministratie	16		
4. Goed pensioenfondsbestuur	17		
Inrichting Pension Fund Governance	17		
Principes van goed pensioenfondsbestuur	17		
Het premie-, beleggings- en toeslagenbeleid	18		
Overig	18		
Verslag van het verantwoordingsorgaan	18		
5. Risico's	20		
Beleggingsrisico's	20		
Actuariële risico's	20		
Operationele risico's	21		
Compliance risico	21		
6. Beleggingen	22		
Investment beliefs	22		
Fiduciair management	23		
Aanstelling custodian	24		
Samenstelling beleggingsmix	24		
Performance 2010	26		
Relatieve performance 2010 en Z-score	26		
7. Vooruitblik 2011	27		

1. Voorwoord

Voor u ligt het jaarverslag 2010 van Stichting Pensioenfonds voor Personeelsdiensten (StiPP)!

In dit jaarverslag over 2010 legt StiPP verantwoording af over het gevoerde beleid in 2010.

In het jaarverslag zijn opgenomen de karakteristieken van het fonds, het verslag van het bestuur, de jaarrekening en overige gegevens. In het hoofdstuk karakteristieken worden o.a. de doelstelling van het fonds, het profiel van de organisatie, samenstelling bestuur, commissies, adviseurs en bestaande organen, weergegeven.

In het verslag van het bestuur wordt u geïnformeerd over de beleidsmatige zaken die in 2010 hebben gespeeld, zowel op het gebied van pensioenen als op het gebied van beleggingen. Ook treft u het verslag van het verantwoordingsorgaan aan.

In de jaarrekening worden het fondsvermogen en de mutaties daarin gedurende 2010 gepresenteerd en wordt een toelichting gegeven op de grondslagen voor de waardering en de mutaties in de beleggingsportefeuille.

Onder overige gegevens treft u tot slot de actuariële verklaring en de controleverklaring aan.

Het bestuur wil hierbij haar dank uitspreken aan iedereen die zich in het verslagjaar, en nadien tot en met de datum van totstandkoming van het jaarverslag, heeft ingezet voor het pensioenfonds.

Het bestuur stelde het jaarverslag 2010 en de daarbij behorende staten voor De Nederlandsche Bank (DNB) vast op 14 juni 2011.

Stichting Pensioenfonds voor Personeelsdiensten
Amsterdam, 14 juni 2011

Voorzitter,
De heer M.J.M. Nuijten

Vice-voorzitter,
De heer P. Citroen

Kerncijfers 2006-2010

Aantallen	2010	2009	2008	2007	2006
Werkgevers	4.700	5.037	4.825	4.044	3.267
Deelnemers ¹	168.271	158.820	149.424	198.484	178.527
Gewezen deelnemers	466.039	499.947	500.022	328.331	259.732
Ingegane ouderdompensioenen	260	141	171	48	23
Ingegane partnerpensioenen	75	46	29	7	3
Ingegane wezenpensioenen	4	3	3	3	2
Afgekochte ouderdompensioenen	1.765	1.601	1.155	895	546
Afgekochte nabestaandenpensioenen	269	361	284	203	88
Afgekochte kleine pensioenkapitalen voor pensioeningangsdatum	113.349	90.787	-	-	-
Financiële gegevens	(bedragen in EUR 1.000,-)				
Voorziening voor risico deelnemers	384.668	313.573	258.383	238.897	207.582
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	14.961	8.847	2.266	592	329
Garantiereserve	7.666	7.666	8.106	-	-
Overige reserves ²	23.374	19.032	9.727	9.246	10.879
<i>Vereist over buffer VPV</i>	<i>19.790</i>	<i>15.817</i>	<i>2.962</i>		
<i>Algemene reserve</i>	<i>3.584</i>	<i>3.215</i>	<i>6.765</i>		
Belegd vermogen	392.659	321.777	231.881	228.515	193.911
Beleggingsrendement	5,70%	8,40%	-/- 18,89%	3,00%	7,78%
Performancetoets	-/- 0,14	-/- 0,18	-/- 0,41	0,91	-/- 0,15
Indexatie ingegane pensioenen	1,38%	0,4%	0%	0%	3,78%
Premie	107.727	102.926	86.442	32.197	39.039
Uitkeringen ³	27.499	46.421	1.053	814	484
Vorderingen	38.156	46.438	33.399	16.651	-

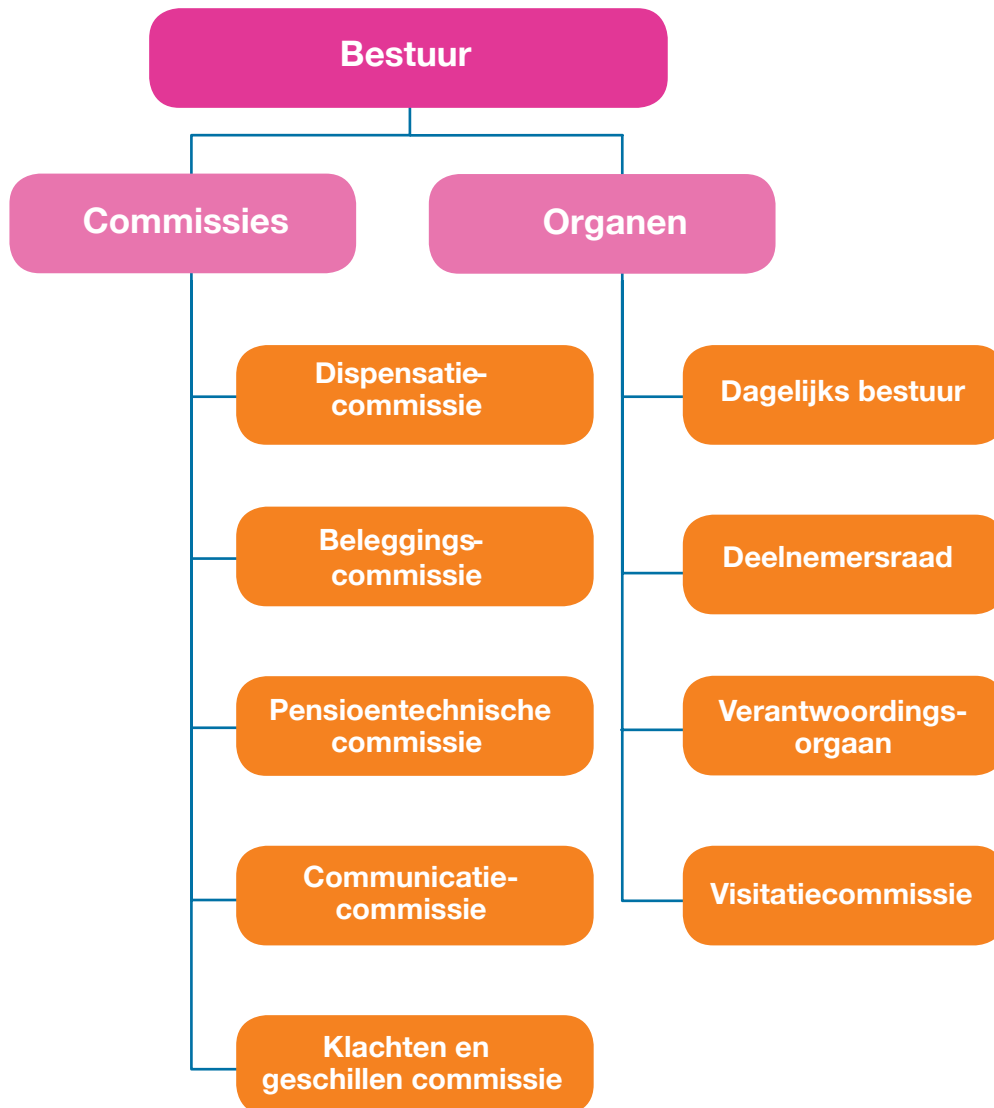
1 Het totaal aantal deelnemers laat een verschuiving zien tussen de rubrieken 'deelnemer' en 'gewezen deelnemer'. Vanaf 2008 wordt een deelnemer, nadat drie maanden geen gegevens zijn ontvangen, als gewezen deelnemer aangemerkt. Tot 2008 gold hiervoor een periode van 12 maanden.

2 De overige reserves worden vanaf 2008 uitgesplitst in vereist over TV en Algemene reserve.

3 D verhoging van de uitkeringen is veroorzaakt door de afkoopactie, waarbij alle slapers die vóór 2007 slaper zijn geworden en een kapitaal hebben onder de afkoopgrens, een afkoopvoorstel hebben ontvangen.

2. Karakteristieken van het pensioenfonds

Organogram

Profiel van de organisatie

Sinds 1 januari 1999 behartigt StiPP de collectieve pensioenbelangen van enige duizenden uitzendondernemingen en vele tienduizenden uitzendkrachten in Nederland. Pensioen maakt sinds de invoering van de CAO voor Uitzendkrachten 1999 – 2003 onderdeel uit van de arbeidsvoorwaarden tussen de uitzendonderneming en de uitzendkracht. Sinds 1 januari 2004 is StiPP een verplichtgestelde pensioenregeling voor de gehele bedrijfstak.

Doelstelling

De belangrijkste doelstelling van StiPP is te voorzien in een oudedagsvoorziening voor de werknemers (uitzendkrachten en gedetacheerden) in de uitzendbranche. Ook voorziet StiPP in een oudedagsvoorziening voor pay-rollers. De uitzendbranche kenmerkt zich door dienstverbanden van korte duur, veelal zijn het mensen die voor het eerst kennis maken met een (verplichte vorm van) pensioenvoorziening. Van belang is dat de regeling de maatschappelijke behoefte vervult om de “witte vlek” – het aantal mensen dat niet onder een (verplichtgestelde) pensioenregeling valt – te verkleinen.

Het bestuur

Het bestuur is de beheerder van het pensioenfonds. Het fonds wordt bestuurd door vertegenwoordigers van de werkgevers- en werknemersorganisaties die het fonds hebben opgericht en/of in stand houden, te weten:

- de Algemene Bond Uitzendondernemingen (ABU), gevestigd te Amsterdam;
- de Nederlandse Bond van Bemiddelings- en Uitzendondernemingen (NBBU), gevestigd te Bilthoven;
- FNV Bondgenoten gevestigd te Utrecht;
- de Unie, vakbond voor industrie en dienstverlening, gevestigd te Culemborg; en
- de CNV Dienstenbond, gevestigd te Hoofddorp.

StiPP is statutair gevestigd te Amsterdam, Molenwerf 2 – 8, Postbus 9251, 1006 AG Amsterdam. De laatste statutenwijziging was op 16 augustus 2010, welke notarieel is verleden. De Stichting is ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 34107294.

De samenstelling van het bestuur is per 31 december 2010 als volgt:

In 2010 is er één voorgenomen wijziging geweest in de bestuursamenstelling van het fonds. Mevrouw Muntz treedt per 1 januari 2011 terug als bestuurslid (en wordt plaatvervangend bestuurslid). Ter vervanging is in het najaar als toevoerder de heer A.D. Leeman toe getreden tot het bestuur. De heer Leeman is vervolgens per 1 januari 2011 benoemd als bestuurslid. De heer J. Spruijt is lopende het verslagjaar herbenoemd voor een periode van drie jaar.

Naam	Functie	Vertegenwoordiging	Lid sinds	Einde zittingsduur
Mevrouw A.L. Muntz	Voorzitter	Werkgever	13-11-1998	31-12-2010
De heer M.J.M. Nuijten	Vicevoorzitter	Werknemer	01-01-2007	31-12-2012
De heer R. Zandbergen	Bestuurslid	Werkgever	23-02-2006	31-12-2011
De heer R. Schikhof	Bestuurslid	Werkgever	01-01-2007	31-12-2012
Mevrouw T.F.M. Schets	Bestuurslid	Werknemer	01-10-2006	31-12-2012
De heer J. Spruijt	Bestuurslid	Werknemer	01-01-2008	31-12-2013
De heer P. Citroen	Bestuurslid	Werkgever	01-11-2006	31-12-2012
De heer J.J. Ronner	Bestuurslid	Werknemer	01-01-2000	31-12-2011

Plaatsvervangende bestuursleden

Per 31 december 2010 kent het fonds de volgende plaatsvervangende bestuursleden.

Naam	Vertegenwoordiging
De heer J. Koops	Werkgever
De heer A.D. Leeman	Werkgever
Mevrouw L. Dieduksman	Werkgever
De heer I. Slikkeveer	Werknemer
De heer M.E. Jukema	Werknemer

In het verslagjaar is de heer A.D. Leeman de heer A. van der Gaag opgevolgd.

In het verslagjaar is de heer M.E. Jukema de heer M. Limmen opgevolgd.

In het verslagjaar is mevrouw L. Dieduksman de heer P. Heinrichs opgevolgd.

In het verslagjaar zijn er twee vacatures voor de plaatsvervangende bestuursleden aan werknemerszijde.

Het bestuur draagt gezamenlijk zorg voor het (dagelijks) beleid van het fonds. Het bestuur wijst een werkgevers- en een werknemersbestuurslid aan, die voor een kalenderjaar de functie van voorzitter en van vice-voorzitter bekleden. Gedurende het kalenderjaar, dat een werkgeverslid voorzitter is, is een werknemersbestuurslid vice-voorzitter zijn, en omgekeerd; de vice-voorzitter bekleedt tevens de functie van secretaris.

Het bestuur van het pensioenfonds is verantwoordelijk voor de uitvoering van de pensioenregeling, die door sociale partners is overeengekomen. Het bestuur streeft naar een optimale kwaliteit, zorgvuldigheid, openheid, onafhankelijkheid en transparantie met betrekking tot de uitvoering.

Het fonds heeft ervoor gekozen om de uitvoering van het pensioen- en vermogensbeheer, de beleidsvoorbereiding en de ondersteuning van het bestuur uit te besteden aan daarin gespecialiseerde uitvoerders.

De deelnemersraad

De medezeggenschap van deelnemers, ex-deelnemers en gepensioneerden is belegd bij de deelnemersraad. De deelnemersraad adviseert het bestuur desgevraagd of uit eigen beweging over aangelegenheden die de stichting betreffen. De deelnemersraad bestaat uit vijf leden. Conform de statuten dient de deelnemersraad te bestaan uit vier leden namens de deelnemers en één lid namens de gepensioneerden. In 2009 is er getracht een lid namens de gepensioneerden te vinden. Gezien het geringe aantal gepensioneerden in het fonds heeft dit in 2010 geen verdere invulling gekregen. In het verslagjaar 2010 is de deelnemersraad driemaal bijeen geweest.

Per 31 december 2010 is de deelnemersraad als volgt samengesteld.

Naam	Functie	Vertegenwoordiging	Lid sinds
De heer G.P. Verlinden	Voorzitter	Deelnemers	1-1-2009
De heer S.V.W. Lootsma	Lid	Deelnemers	1-1-2009
De heer A. Hoogenkamp	Lid	Deelnemers	1-1-2009
De heer M. Scholten	Lid	Deelnemers	1-1-2009
Mevrouw I. Snippe	Lid	Deelnemers	1-1-2009

Het verantwoordingsorgaan

Het verantwoordingsorgaan bestaat uit drie leden. Het verantwoordingsorgaan dient te bestaan uit een vertegenwoordiging vanuit de werkgevers, deelnemers en pensioengerechtigden. In 2010 had het verantwoordingsorgaan geen lid namens de pensioengerechtigden. Het verantwoordingsorgaan is in 2010 tweemaal bijeengekomen. In het jaarverslag is een verslag van het verantwoordingsorgaan opgenomen.

Per 31 december 2010 is het verantwoordingsorgaan als volgt samengesteld.

Naam	Functie	Vertegenwoordiging	Lid sinds
De heer T. Sijpestijn	Voorzitter	Werkgevers	31-08-2009
De heer G.P. Verlinden	Lid	Deelnemers	31-08-2009
De heer A. Hoogenkamp	Lid	Deelnemers	31-08-2009

Bestuur en commissies

Dagelijks bestuur

Voor de dagelijkse gang van zaken is er een dagelijks bestuur. Het dagelijks bestuur bestaat per 31 december 2010 uit beide voorzitters van het fonds:

- mevrouw A.L. Muntz
- de heer M.J.M. Nuijten

Het dagelijks bestuur komt voor elke bestuursvergadering bijeen in het voorzittersoverleg. Bij dit voorzittersoverleg zijn vanaf 2010 ook de heer A.D. Leeman en mevrouw R. Poldner (externe bestuursondersteuning) aanwezig.

Om zijn werkzaamheden optimaal te kunnen uitvoeren heeft het bestuur commissies ingesteld die onder meer tot taak hebben besluiten die het bestuur moet nemen, voor te bereiden. Het bestuur kan besluiten dat externe deskundigen deel uitmaken van een commissie. De volgende commissies staan het bestuur bij:

Dispensatiecommissie

De dispensatiecommissie behandelt alle relevante zaken die samenhangen met aansluitingskwesties en vrijstellingsverzoeken van werkgevers en de werkingssfeer van de pensioenregeling. In de dispensatiecommissie hebben zitting:

- mevrouw A.L. Muntz
- de heer M.J.M. Nuijten

Beleggingscommissie

De beleggingscommissie heeft als taak het bestuur te adviseren over het te voeren beleggingsbeleid en de beoordeling van het jaarverslag. In de beleggingscommissie hebben zitting:

- de heer R. Zandbergen
- de heer J. Spruijt
- de heer P. Citroen
- mevrouw T.F.M. Schets

In 2009 is besloten om een externe beleggingsadviseur aan te trekken die deelneemt aan de vergaderingen van de beleggingscommissie. Per 1 januari 2011 is de bij het fonds betrokken consultant de heer H. Clijisen van Strategieon vertrokken. Als vervanger is begin 2011 de heer M. Euverman van Sprenkels & Verschuren betrokken bij het fonds.

Pensioentechnische commissie

De pensioentechnische commissie houdt zich voornamelijk bezig met algemene en financiële zaken die niet beleggingsgerelateerd zijn. In deze commissie hebben zitting:

- mevrouw T.F.M. Schets
- de heer R. Schikhof

Communicatiecommissie

De commissie voert overleg met de administrateur op de hoofdpunten van het communicatiebeleid en de uitvoering ervan. Hierin hebben per 31 december 2010 zitting:

- de heer J.J. Ronner
- mevrouw L. Dieduksman
- mevrouw L. Spangenberg

Door het bestuur is besloten om de communicatiecommissie per 1 januari 2011 op te heffen. In 2011 ligt de verantwoordelijkheid van de uitvoering van het communicatiebeleid bij het dagelijks bestuur.

Geschillencommissie en klachtenbehandeling

De geschillencommissie behandelt geschillen met betrekking tot de interpretatie van het pensioenreglement. De geschillenprocedure is geplaatst op de website van het fonds, en wordt opgenomen in diverse communicatie-uitingen van het fonds.

In de geschillencommissie hebben zitting:

- de heer R. Schikhof
- de heer J.J. Ronner/mevrouw T.F.M. Schets

De administrateur en het bestuur behandelen eventuele klachten van (gewezen) deelnemers en gepensioneerden over de uitvoering van de pensioenregeling.

Vergoedingen

De bestuursleden, commissieleden, leden van de deelnemersraad en leden van het verantwoordingsorgaan ontvangen vacatiegeld en een reis- en verblijfskostenvergoeding, die is gebaseerd op de SER-regeling. Over het jaar 2010 is uit dien hoofde een totaalbedrag van € 51.284,- uitgekeerd (2009: € 45.613,-). Deze toename is grotendeels toe te wijzen aan de toename van het aantal vergaderingen en de tender met betrekking tot het vermogensbeheer.

Adviseurs

Het bestuur laat zich bijstaan door externe adviseurs op actuarieel, beleggingstechnisch, juridisch en fiscaal gebied. Het bestuur blijft te allen tijde eindverantwoordelijk voor alle activiteiten van het fonds en houdt dan ook toezicht op zijn adviseurs.

Pensioenbeheer

Syntrus Achmea Pensioenbeheer, Molenwerf 2-8 te Amsterdam.

Vermogensbeheer

- F&C Netherlands BV, gevestigd in Nederland (Amsterdam)
- Syntrus Achmea Vastgoed BV, gevestigd in Nederland (Amsterdam)
- Kempen Capital Management (fiduciair manager), gevestigd in Nederland (Amsterdam)
- Bank of New York Mellon (custodian), gevestigd in Nederland (Amsterdam)
- Strategeon Investment Consultancy BV, gevestigd in Nederland (Luchthaven Schiphol)

Adviserend actuaris

In het verslagjaar is de heer F. Verschuren actief geweest als adviserend actuaris. De heer Verschuren is verbonden aan Sprenkels&Verschuren.

Externe bestuursondersteuning

Mevrouw R. Poldner, verbonden aan Poldner Advies, gevestigd te Amsterdam.

Certificerend actuaris

De heer W. Brugman, verbonden aan Mercer Certificering BV, gevestigd te Amstelveen.

Accountant

De heer H.C. van der Rijst, PricewaterhouseCoopers Accountants NV, gevestigd te Amsterdam.

Compliance Officer

KPMG Ethics & Integrity Services BV, gevestigd te Amstelveen.

Kenmerken van de pensioenregelingen

Met ingang van 2008 voert StiPP twee pensioenregelingen uit. Een basisregeling voor werknemers die meer dan 26 weken werkzaam zijn in de uitzendbranche. Daarnaast een plusregeling voor werknemers die meer dan 78 weken in de uitzendbranche hebben gewerkt en voor payrollers.

Hieronder worden de kenmerken van de basisregeling en de plusregeling weergegeven, zoals die gelden vanaf 1 januari 2011. In het verslagjaar hebben CAO-partijen besloten het loonbegrip en de beschikbare premie staffel aan te passen per 1 januari 2011. Het bestuur heeft dit verwerkt in de pensioenreglementen.

Basisregeling

Pensioensysteem	Beschikbare premieregeling met het karakter van een premieovereenkomst.
Premie	Reglementaire premie bedraagt 2,6% van de pensioengrondslag. Deze premie komt geheel voor rekening van de werkgever.
Pensioengrondslag	Als pensioengrondslag geldt het bruto uurloon. Het bruto uurloon bestaat uit het brutoloon, waaronder wordt verstaan: het loon over de normale gewerkte uren, loon over de onregelmatige uren (dat wil zeggen de uren in afwijkende dag- en tijdzones), indien tijdens ziekte loon wordt doorbetaald: het werkelijk door de werkgever doorbetaalde loon, de vergoeding wegens loonderving van (een) wachtdag(en) in geval van ziekte ('wachtdagcompensatie'), de (uitbetaalde) reserveringen voor vakantiedagen, bijzonder verlof, kort verzuim en feestdagen en de vakantiebijslag. Onder brutoloon wordt niet verstaan: het loon over overuren, compensatie-uren, reisuren en gebruteerde onkostenvergoedingen. De (uitbetaalde) reserveringen voor vakantiedagen, bijzonder verlof, kort verzuim en feestdagen die zijn opgebouwd in een periode waarin de werknemer geen deelnemer in de zin van artikel 2 van de statuten van het fonds was, worden in geen geval tot het brutoloon in de zin van dit artikellid gerekend.
Franchise	n.v.t.
Aangroei pensioenkapitaal	De deelnemer wordt periodiek een premie beschikbaar gesteld van 2,6% van de pensioengrondslag, waarop kosten en door het bestuur vast te stellen reserveringen in mindering worden gebracht. De beschikbare premie wordt toegevoegd aan het saldo van de pensioenrekening. Het pensioenkapitaal bestaat uit het saldo van de pensioenrekening inclusief de waarde uit een eventuele waardeoverdracht. Het saldo van de pensioenrekening wordt periodiek vermeerderd of verminderd met het positieve of negatieve beleggingsresultaat.
Opbouwperiode	21 jaar tot 65 jaar. De opbouw vangt aan zodra een deelnemer meer dan 26 weken voor één uitzendonderneming heeft gewerkt (referte-eis).
Pensioendatum	De eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de leeftijd bereikt van 65 jaar.
Nabestaandenpensioen ten behoeve van echtgenoot, echtgenote, geregistreeerde partner alsmede wezenpensioen voor kinderen tot 18 jaar	Bij overlijden van de (gewezen) deelnemer vóór het bereiken van de pensioendatum verkrijgen de partner en/of de kinderen aanspraken op nabestaanden- en/of wezenpensioen. De hoogte van dit nabestaanden- en/of wezenpensioen is afhankelijk van het kapitaal op het tijdstip onmiddellijk voorafgaande aan het overlijden van de deelnemer of gewezen deelnemer en van het geldende fiscale maximum, en wordt vastgesteld op basis van de door het bestuur in overleg met de actuaris vastgestelde grondslagen. Daarbij geldt een verhouding tussen het nabestaandenpensioen en het wezenpensioen per kind van 100:20.
Premievrije deelneming	n.v.t.
Inkoop pensioen	De deelnemer heeft de mogelijkheid om op pensioendatum pensioen in te kopen bij het fonds danwel een andere pensioenuitvoerder.

Plusregeling

Pensioensysteem

Beschikbare premieregeling met het karakter van een premieovereenkomst.

Premie

Reglementaire premie bedraagt 12,3% van de pensioengrondslag. Deze premie komt voor 2/3 ten laste van de werkgever en 1/3 van de werknemer.

Pensioengrondslag

Als pensioengrondslag geldt het bruto uurloon verminderd met de uurfranchise. Het bruto uurloon bestaat uit het brutoloon, waaronder wordt verstaan: het loon over de normale gewerkte uren, loon over de onregelmatige uren (dat wil zeggen de uren in afwijkende dag- en tijdzones), indien tijdens ziekte loon wordt doorbetaald: het werkelijk door de werkgever doorbetaalde loon, de vergoeding wegens loonderving van (een) wachtdag(en) in geval van ziekte ('wachtdagcompensatie'), de (uitbetaalde) reserveringen voor vakantiedagen, bijzonder verlof, kort verzuim en feestdagen en de vakantiebijslag. Onder brutoloon wordt niet verstaan: het loon over overuren, compensatie-uren, reizen en gebruteerde onkostenvergoedingen. De (uitbetaalde) reserveringen voor vakantiedagen, bijzonder verlof, kort verzuim en feestdagen die zijn opgebouwd in een periode waarin de werknemer geen deelnemer in de zin van artikel 2 van de statuten van het fonds was, worden in geen geval tot het brutoloon in de zin van dit artikellid gerekend.

Uurfranchise

De uurfranchise wordt jaarlijks vastgesteld door het bestuur en wordt afgeleid van de (wettelijke minimale) jaarfranchise. De franchise bedraagt in 2011 € 5,70 per uur.

Opbouw pensioenkapitaal

Van de doorsneepremie van 12,3% van de pensioengrondslag wordt de volgende inleg per leeftijdscategorie beschikbaar gesteld:

Leeftijd	Beschikbare premie als percentage van de pensioengrondslag
21 -24	5,50
25 -29	6,36
30 -34	7,44
35 -39	8,63
40 -44	10,03
45 -49	11,75
50 -54	13,70
55 -59	16,23
60 -64	19,36

De beschikbare premie wordt toegevoegd aan het saldo van de pensioenrekening. Het pensioenkapitaal bestaat uit het saldo van de pensioenrekening inclusief de waarde uit een eventuele waardeoverdracht. Het saldo van de pensioenrekening wordt periodiek vermeerderd of verminderd met het positieve of negatieve beleggingsresultaat.

Opbouwperiode

21 jaar tot 65 jaar.

Pensioendatum

De eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de leeftijd bereikt van 65 jaar.

Nabestaandenpensioen ten behoeve van echtgenoot, echtgenote, geregistreeerde partner (of ongehuwde partner met notarieel verleden samenlevingsovereenkomst) alsmede wezenpensioen voor kinderen tot 18 jaar

Bij overlijden van de (gewezen) deelnemer vóór het bereiken van de pensioendatum verkrijgen de partner en/of de kinderen aanspraken op nabestaanden- en/of wezenpensioen. Het nabestaandenpensioen bestaat uit een uitkering uit de risicodekking en een uitkering die afhankelijk is van de hoogte van het pensioenkapitaal en van het aantal wezenpensioenen dat tezamen met het partnerpensioen voor het pensioenkapitaal wordt aangekocht in de verhouding 100:20 (partnerpensioen: wezenpensioen). De partner- en wezenpensioenen zullen nooit hoger zijn dan de geldende fiscale maxima.

Premievrije deelneming

De deelnemer die arbeidsongeschikt wordt volgens de Wet Werk en Inkomen naar Arbeidsvermogen (WIA) kan een verzoek bij het fonds indienen tot voortzetting van het deelnemerschap. Als het verzoek wordt ingewilligd, komt de door de werkgever verschuldigde premie als bedoeld in het uitvoeringsreglement geheel of gedeeltelijk ten laste van het fonds, wordt aan de werkgever gehele of gedeeltelijke vrijstelling van premiebetaling verleend en blijven de pensioenaanspraken van de deelnemer geheel of gedeeltelijk in stand. De gehele of gedeeltelijke vrijstelling van premiebetaling en de gehele of gedeeltelijke voortzetting van de deelneming geldt zolang een uitkering wegens arbeidsongeschiktheid wordt genoten.

Inkoop pensioen

De deelnemer heeft de mogelijkheid om op pensioendatum pensioen in te kopen bij het fonds dan wel een andere pensioenuitvoerder.

3. Verslag van het bestuur

In 2010 kwam het bestuur zes keer bijeen voor bestuursvergaderingen, namelijk op 8 februari, 16 maart, 11 mei, 14 juni, 22 september en 24 november en op 2 december voor een studiedag. De beleggingscommissie en de pensioentechnische commissie zijn in 2010 elk zes keer bijeen geweest, de communicatiecommissie is drie keer bijeen gekomen.

Reglements- en Statutenwijzigingen

Het bestuur heeft de volgende wijzigingen in statuten en reglementen vastgesteld:

- Wijziging pensioenreglement(en): de wijzigingen betreffen de volgende onderwerpen:
 - Invoering van de pensioenknip (basis- en plusreglement);
 - Hoogte inhoudingen op de beschikbare premies (basisreglement);
 - Verduidelijking bepalingen omtrent doorwerken na 65 jaar (basis- en plusreglement);
 - Aanpassing bepaling afkoop klein pensioen (basis- en plusreglement);
 - Opnemen "Geen premie / Geen recht" bepaling (basis- en plusreglement);
 - Wijziging van het loonbegrip (basis- en plusreglement);
 - Wijziging van de beschikbare premiestaffel (plusreglement).
- Wijziging van de statuten: de wijzigingen betreffen de volgende onderwerpen:
 - Wijziging mandateren en delegeren bestuursbevoegdheden.

Bestuursbesluiten en gebeurtenissen in het verslagjaar

Afkoop kleine pensioenen

Sinds 2007 biedt de Pensioenwet de mogelijkheid aan pensioenfondsen om pensioenen van geringe omvang 'af te kopen' door het opgebouwde pensioenkapitaal aan de gewezen deelnemer uit te keren. Kleine pensioenen zijn pensioenuitkeringen van minder dan € 420,69 op jaarbasis (bedrag 2010).

Het bestuur van STIPP heeft in 2009 een zorgvuldige afweging gemaakt ten aanzien van de belangen van het fonds enerzijds en de deelnemers anderzijds. Gelet op de enorme aantallen gewezen deelnemers, de relatief geringe belangstelling voor overdracht van pensioenkapitalen naar andere pensioenuitvoerders en de veelal beperkte hoogte van de pensioenkapitalen, is het bestuur tot de conclusie gekomen dat het wenselijk is om structureel over te gaan tot het afkopen van kleine pensioenkapitalen. Indien kleine pensioenkapitalen niet worden afgekocht, is op termijn sprake van een onverantwoorde stijging van de uitvoeringskosten.

Uitvoeringsorganisatie Syntrus Achmea heeft in het verslagjaar 2009 alle deelnemers die inactief zijn geworden vóór 1 januari 2007, en die vindbaar waren in de Gemeentelijke Basis Administratie én een pensioenaanspraak hebben beneden de afkoopgrens een voorstel tot afkoop van het pensioen gedaan. Het betreft hier ca. 256.000 afkoopvoorstellen. De respons op de afkoopvoorstellen en de daarbij horende uitkeringen zijn in het jaar 2010 doorgelopen. Dit heeft geresulteerd in de afkoop van pensioenaanspraken van 204.136 gewezen deelnemers. Het bestuur heeft besloten om in 2011 een nader onderzoek in te stellen naar de gewezen deelnemers die wel een afkoopvoorstel hebben ontvangen, maar die niet zijn overgegaan tot daadwerkelijke afkoop. In het onderzoek wordt bezien of de kleine pensioenkapitalen kunnen worden uitgekeerd.

In het verslagjaar heeft het bestuur besloten ook de deelnemers die na 1 januari 2007 inactief zijn een afkoopvoorstel te doen.

Wijziging overlevingstafel

In het voorjaar van 2010 heeft het bestuur besloten om de Technische Voorziening met 4% te verhogen op grond van de te verwachten toegenomen levensverwachting. In het najaar van 2010 zijn de nieuwe AG Prognosetafels (2010 -2060) gepubliceerd. Hieruit bleek de eerdere verhoging van de Voorziening voldoende te zijn. Het fonds hanteert momenteel de gepubliceerde AG Prognosetafels 2010 – 2060 en daarbij vastgestelde algemene correctiefactoren.

Nieuwe staffel

Het Ministerie van Financiën heeft in het verslagjaar een gewijzigde staffel met een nieuw fiscaal maximum gepubliceerd. Deze beschikbare premie staffel ligt op een iets hoger niveau dan de staffel die tot op heden voor de Plusregeling wordt gehanteerd. CAO partijen hebben besloten voor de Plusregeling van StiPP de staffel aan te passen aan de nieuwe fiscale maxima. Het bestuur heeft vastgesteld dat de invoering van de nieuwe staffel per 1 januari 2011 geen gevolgen heeft voor de hoogte van de te heffen doorsneepremie. Deze blijft ongewijzigd op 12,3% van de pensioengrondslag.

Wijziging loonbegrip

CAO partijen hebben besloten om het loonbegrip zo vast te stellen dat de werkgever een keuzemogelijkheid heeft voor wat betreft de afdracht over de reserveringen. Het bestuur heeft hierop besloten dat de werkgever melding moet maken van zijn keuze. Deze keuze kan één keer per kalenderjaar in januari worden gemaakt en kan tussentijds niet worden gewijzigd. De hieruit voortvloeiende reglementswijziging voor zowel de basis- als de plusregeling is doorgevoerd en gaat in per 1 januari 2011.

Toekomst van de basisregeling

In 2010 is actie ondernomen om inzicht te krijgen in de mogelijkheden voor de toekomst van het basispensioen. Het basispensioen wordt binnen het fonds ervaren als een kostentechnisch relatief dure regeling die slechts in weinig gevallen daadwerkelijk resulteert in pensioenopbouw. Het basispensioen is onderdeel van de berekeningen in de ALM-studie. Ook heeft er een studiemiddag plaatsgevonden over mogelijke alternatieven voor het basispensioen en zijn door het bestuur de volgende vervolgstappen geformuleerd:

1. Er komt een onderzoek naar de mogelijkheid van een aparte sectie binnen de Pensioenwet voor bancaire sparen met en zonder zogenaamde 'bestedingsdoelen';
2. Er komt een onderzoek naar de mogelijkheden voor bancaire sparen buiten de Pensioenwet en binnen het kader van CAO en algemeen verbindendverklaring;
3. Er komt een onderzoek naar de mogelijkheden om twee groepen apart te scheiden, voor deelnemers aan basis- en pluspensioen. Het bestuur heeft CAO partijen gevraagd zich hierover te buigen;
4. Er komt een onderzoek naar mogelijkheden voor administratieve afkoop met een lobby voor hantering van een wettelijke ondergrens en het in rekening brengen van kosten van "niet opgeëiste" pensioenen en niet afgekochte kleine pensioenen.

In 2010 is een begin gemaakt met de vervolgstappen. Zo is er een eerste notitie verschenen over administratieve afkoop en de mogelijkheden van twee CAO's. Ook zijn de eerste gegevens uit het instroomonderzoek 2009 voorgelegd en besproken. Deze punten worden in 2011 uitgewerkt.

Handhaving en aansluitingskwesaties

Werkgevers in binnen- en buitengebied

Al geruime tijd is de totale werkgeverspopulatie en het aanlevergedrag van loongegevens punt van aandacht bij het bestuur van StiPP. Er zijn twee specifieke problematieken te onderscheiden. Ten eerste is er een groep van werkgevers die potentieel onder de werkingssfeer (verplichtstelling) valt, maar nu geen onderdeel van de uitvoering van StiPP uitmaakt. Dit probleem wordt ook wel benoemd als buitengebied. Ten tweede is er een groep werkgevers die wel onderdeel van de uitvoering uitmaakt en periodiek loongegevens aanlevert, maar dit niet volledig doet. Deze groep van werkgevers wordt uitgeduid als binnengebied.

Handhaving

In 2010 zijn veel stappen ondernomen op het gebied van handhaving. De samenwerking met de Stichting Naleving CAO Uitzendkrachten (SNCU) is verder vormgegeven en heeft geresulteerd in een (nieuwe) overeenkomst en SLA tussen StiPP en SNCU gericht op verbetering van de handhaving van de verplichtstelling en aanpak van wan- en niet-betalers. Tevens is de financieringsstroom tussen Stichting Fonds Uitzendbranche (SFU), StiPP en SNCU over 2010 vastgelegd. In 2010 zijn de handhavingsactiviteiten die Syntrus Achmea uitvoert uitgebreid beschreven en door het bestuur vastgelegd. Deze activiteiten zullen in 2011 uitvoering krijgen. Een belangrijke stap binnen handhaving in het kader van de zorgplicht is het vastleggen van de restrisico's voor het fonds.

In 2010 heeft het bestuur een aantal projecten laten uitvoeren op het gebied van handhaving. Zo is voor het binnengebied een vergelijking gemaakt met de Kamer Van Koophandel. Voor het buitengebied is een pilot gestart waarbij gekeken is naar de mogelijkheid tot aansluiten van de werkgevers die nu nog niet bekend zijn bij StiPP.

Verplichtstelling

In het verslagjaar 2010 zijn er geen wijzigingen doorgevoerd in de verplichtstelling van het Pensioenfonds. In de naleving en uitvoering is evenwel lopende het verslagjaar het aansluitingsbeleid aangescherpt en is veel effort gestoken in het project "binnengebied" om tot een zo volledig mogelijke aanlevering van gegevens te komen.

Dispensaties

In het verslagjaar 2010 is met het vaststellen van de grondslagen voor het aantonen van actuariële en financiële gelijkwaardigheid en voor de verklaring van gelijke aanspraken het dispensatiebeleid nader geformuleerd. Daarnaast is besloten eventuele dispensaties, op grond van artikel 6 van het Vrijstellings- en Boetebesluit Wet BPF 2000, niet meer met terugwerkende kracht te verlenen, tenzij:

- de betreffende werkgever reeds bij een ander BPF is aangesloten; en
- de betreffende werkgever gedurende de gehele periode dat hij onder de verplichtstelling van StiPP valt, aantoonde elders aan een ten minste gelijkwaardige regeling te hebben deelgenomen; en
- de werkgever nog niet bij StiPP is aangesloten; en
- er vanuit StiPP nog geen communicatie richting de werknemers van de werkgever heeft plaatsgevonden.

Het besluit om vanaf het volgende verslagjaar de beschikbare premie staffel te verhogen betekent dat er bij werkgevers die in het verleden gedispenseerd zijn een hertoetsing zal plaatsvinden.

Faillissementen

In het verslagjaar heeft het bestuur besloten om over te gaan tot het afboeken van faillissementsvorderingen en tot het afboeken van oninbare vorderingen lager dan € 100,-. Het nauwgezet volgen van incassotrajecten en faillissementen heeft de hoogste prioriteit bij het bestuur.

Rechtszaken

In 2010 zijn er diverse rechtszaken geweest namens of tegen het fonds. Kern van de rechtszaken is veelal dat de werkgever om enige reden geen deelnemersgegevens aan het fonds wenst te leveren en verzoeken tot het verlening van vrijstelling. Daarnaast zijn er verscheidene incasso procedures bij de Rechtbank terecht gekomen.

Communicatie

Het bestuur heeft een communicatieplan 2010 opgesteld. StiPP heeft hierin reguliere communicatie activiteiten en middelen staan die worden ingezet voor de communicatie met haar doelgroepen.

Allereerst betreft dit de wettelijke communicatie-uitingen aan de werknemers, zoals opgenomen in de Pensioenwet en conform nadere richtlijnen van de Toezichthouder AFM. Dit betreffen het welkomstbericht (aanvang deelneming), de jaarlijkse informatie voor gepensioneerden, het jaarlijkse Uniforme Pensioen Overzicht (UPO) voor actieve deelnemers en het echtscheidingbericht. Daarnaast heeft het fonds voor het eerst in 2010 het UPO bij einde deelname verzonden.

De jaarlijkse informatie voor gepensioneerden is in 2010 uitgebreid met het toeslaglabel. De toeslag voor de gepensioneerden vloeit voort uit het behaalde beleggingsrendement. Reglementair is vastgesteld dat op de (ingegane) pensioenrechten jaarlijks een toeslag wordt verleend van maximaal de procentuele stijging van het CBS-consumentenprijsindexcijfer, afgeleid van alle huishoudens. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre pensioenrechten worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit het beleggingsrendement gefinancierd.

Op aangeven van de AFM heeft het fonds in 2010 de populaire brochures over de Basisregeling en de Plusregeling, omwille van de duidelijkheid aangepast en zijn deze zowel schriftelijk als digitaal beschikbaar gesteld. De brochures zijn digitaal ook beschikbaar in het Engels, Duits en Pools.

Op de website (www.stippensioen.nl) vinden werkgevers en werknemers actuele informatie met betrekking tot de pensioenregeling in de ruimste zin van het woord.

Daarnaast zijn in 2010 nieuwsbrieven en circulaires verzonden aan zowel werkgevers als deelnemers. In deze nieuwsbrieven zijn uiteenlopende actuele onderwerpen opgenomen als ook de reglementswijzigingen waartoe het bestuur heeft besloten.

Pensioenregister van start

In de Pensioenwet is bepaald dat de pensioenuitvoerders een pensioenregister inrichten. Op 7 mei 2008 is de Stichting Pensioenregister opgericht, een samenwerkingsverband van de pensioenkoepels, verzekeraars en Sociale Verzekeringsbank. De Stichting Pensioenregister begeleidt de ontwikkeling van het pensioenregister. De pensioensector draagt de kosten zelf. In 2009 is bij Syntrus Achmea een project gestart voor de tijdige invoering van het pensioenregister. In 2010 zijn de systemen van de administrateur getest op een juiste en volledige aansluiting op het Pensioenregister. Het project is hiermee eind 2010 tijdig en succesvol afgerond.

Financieel en vermogensbeheer

Continuïteitsanalyse

In 2010 is een continuïteitsanalyse en een eerste deel van de ALM-studie uitgevoerd, onder andere als voorbereiding op de besluitvorming over de vormgeving van garanties op opgebouwde pensioenkapitalen en het toekomstige beleggingsbeleid. In 2010 heeft, conform bestuursbesluit, geen dotatie aan de garantiereserve plaatsgevonden. De huidige garantiereserve is op de balans blijven staan.

Toeslag in 2010

StiPP streeft er naar ieder jaar het ingegane pensioen te verhogen met de gemiddelde prijsstijging. Het pensioenfonds betaalt de toekomstige verhogingen van het opgebouwde pensioen uit het behaalde beleggingsrendement. Omdat het beleggingsrendement in 2009 positief was, heeft het bestuur besloten een toeslag te verlenen per 1 januari 2010 van 0,4%. De toeslag voor 2011 is in de bestuursvergadering van 2 december 2010 vastgesteld en bepaald op gelijk niveau met de consumentenprijsindex (1,38%) van oktober 2010.

Wijziging vermogensbeheerder

In het verslagjaar 2010 heeft het bestuur, na een uitgebreid selectieproces, besloten het vermogensbeheer van F&C Netherlands over te brengen naar Kempen Capital Management. Met de keuze voor Kempen Capital Management is gekozen voor een fiduciar manager. Bij de overgang naar KCM heeft het bestuur tevens besloten om over te gaan tot een gefaseerde splitsing van de beleggingsportefeuille. Naast de wijziging van vermogensbeheerder heeft het bestuur tevens besloten Bank of New York Mellon als custodian te benoemen. De transitie van het vermogen heeft in 2010 plaatsgevonden. Het bestuur verwacht met de keuze voor de nieuwe vermogensbeheer de beleggingsresultaten en de risicobeheersing te verbeteren.

Splitsing beleggingsportefeuille

In 2010 heeft het bestuur besloten tot splitsing van de beleggingsportefeuille in de beleggingen voor pensioenkapitalen (beschikbare premiedeel) en de beleggingen voor ingegane pensioenen. De administratieve splitsing is geëffectueerd per 1 januari 2011. Daarnaast heeft het bestuur in 2010 het eerste deel van de ALM-studie laten uitvoeren. Het eerste gedeelte richtte zich met name op het beschikbare premiedeel van de regeling en de samenstelling van de beleggingsportefeuille voor 2011. In 2011 zal het tweede deel van de ALM studie worden uitgevoerd, dat betrekking heeft op de mogelijke verfijning van het beleggingsbeleid naar specifieke leeftijdsgroepen.

Verklaring beleggingsbeginselen

Het fonds heeft een verklaring inzake de beleggingsbeginselen vastgesteld die deel uitmaakt van de ABTN van het fonds op de website gepubliceerd is. Doelstelling van het beleggingsbeleid van het fonds is het behalen van een maximaal reëel langetermijn rendement ten behoeve van de (gewezen) deelnemers en gepensioneerden in het pensioenfonds.

Inkoop pensioen

De uitkomsten van de continuïteitsanalyse hebben het bestuur doen besluiten een onderzoek te laten uitvoeren naar de sturingsmiddelen die kunnen worden ingezet om het fonds financieel 'gezond' te houden. Uit dit onderzoek bleek dat het bestuur kan sturen middels aanpassing van het inkoopbeleid, het premiebeleid en het beleggingsbeleid. Naar aanleiding hiervan is in 2010 besloten om een combinatie van maatregelen te treffen. Zo is besloten in ieder geval het beleggingsbeleid aan te passen door splitsing van het beschikbare premie deel- en een deel voor de ingegane pensioenen. Tevens is besloten om de mogelijkheid tot aanpassing van het inkoopbeleid nader te onderzoeken, waarbij de optie 'inkoop bij een verzekeraar' nader wordt onderzocht en in 2011 een vervolg zal hebben.

Transitie Pensioenadministratie

Na het ondertekenen van het contract met de pensioenbeheerder Syntrus Achmea in juni 2009 was het de bedoeling dat de migratie naar een nieuw administratiesysteem rond het 3e kwartaal van 2010 zou zijn afgerond. In 2010 is gebleken dat de omvang én de specifieke karakteristiek van StiPP complexer waren dan verwacht. Dit heeft uiteindelijk geleid tot het uitstellen van de transitiedatum naar 1 januari 2012. Dit betekent dat de transitie van de pensioenadministratie ook in 2011 als belangrijk aandachtspunt, met hoge prioriteit, op de bestuursagenda zal staan.

Lopende het verslagjaar heeft StiPP, in samenwerking met de pensioenuitvoerder, een aantal verbeterpunten gerealiseerd. Naast de mogelijkheid voor werkgevers voor een verbeterde aanlevering van gegevens, afkoop van kleine pensioenen van gewezen deelnemers, projecten voor handhaving binnen- en buitengebied betreffen dit de verschillende managementrapportages en de samenstelling en inrichting van één (dedicated) team, dat verantwoordelijk is voor de uitvoering van de pensioenadministratie. De pensioenbeheerder Syntrus Achmea zal de volledige uitvoering van de pensioenadministratie in 2011 gaan concentreren in locatie De Meern.

4. Goed pensioenfondsbestuur (pension fund governance)

Inrichting Pension Fund Governance

Het fonds kent een deelnemersraad, een verantwoordingsorgaan en een visitatiecommissie.

Deelnemersraad

In 2010 kwam de deelnemersraad drie keer bijeen, waarvan twee keer gezamenlijk met het bestuur van het fonds. Tijdens de vergaderingen van de deelnemersraad is gesproken over de bestuursbesluiten zoals elders opgenomen in dit verslag.

Verantwoordingsorgaan

In 2010 is het verantwoordingsorgaan driemaal bijeen geweest om zich onder andere een oordeel te vormen over de jaarrekening over het verslagjaar 2009. Daarnaast is het Verantwoordingsorgaan geïnformeerd over het communicatie- en beleggingsplan en het rapport van de visitatiecommissie. Voor het verslagjaar 2010 is het verantwoordingsorgaan bijeen geweest in 2011 en heeft een verslag opgesteld, welke verderop in dit hoofdstuk is te vinden.

Visitatiecommissie

Het bestuur heeft in 2009 in het kader van intern toezicht besloten tot het doen van een algehele visitatie en deze laten uitvoeren door PMA Consult / Basis en Beleid organisatieadviseurs. Deze visitatie wordt gevolgd door een visitatie op deelonderwerpen. In april en mei 2011 is de volgende visitatie op deelonderwerpen ingepland, waarbij met name aandacht zal worden besteed aan de bestuurlijke processen en procedures in het licht van de aanbevelingen die de visitatiecommissie in het voorgaande verslagjaar heeft gedaan. De voortgang met betrekking tot de wens van het bestuur en sociale partners om een optimaal evenwicht te creëren tussen een goed rendement op de inleg en bieden van substantiële garanties ten aanzien van het te bereiken pensioenniveau, is onderdeel hiervan.

Daarnaast zal de deelvisitatie betrekking hebben op de aansturing van de uitbestede processen, in het bijzonder de wijze waarop het bestuur de aanbesteding van vermogensbeheer heeft vormgegeven en de contractuele afspraken zoals deze zijn gemaakt met de nieuwe vermogensbeheerder. Ook de aansturing van het pensioenbeheer en de overgang naar een ander administratiesysteem is onderdeel van de visitatie, alsmede de medezeggenschap en de communicatie.

Principes van goed pensioenfondsbestuur

Deskundigheid bestuur

Het bestuur heeft een deskundigheidsplan opgesteld. Uitgangspunt van dit plan is dat het bestuur als collectief over de vereiste deskundigheid beschikt. Bij elke mutatie in het bestuur gaat het bestuur na of deze deskundigheid nog steeds aanwezig is. In 2010 heeft het bestuur een studiedag gehouden, welke in het teken stond van de toekomst van het pensioenstelsel en de solidariteitskenmerken van pensioenfondsen in het algemeen en van StiPP in het bijzonder.

Evaluatie functioneren

Het dagelijks bestuur voert jaarlijks een functioneringsgesprek met de bestuursleden van respectievelijk werkgevers en werknemerszijde. Daarnaast heeft het bestuur in het verslagjaar 2010 een zelfevaluatie uitgevoerd. De individuele bestuursleden hebben, ook naar het oordeel van hun collega-bestuurders, een reëel beeld van hun functioneren. Over het geheel geeft dit een positief beeld van het bestuur. De duidelijke bestuursagenda, zoals vorm gegeven in het beleidsplan, en de verschillende bestuurscommissies dragen bij aan de vooruitgang die het afgelopen jaar is geboekt op het terrein van bestuurlijke effectiviteit.

Gedragscode

De gedragscode voor bestuursleden is conform het model van de pensioenkoepels. Het pensioenfonds voert geen nevenactiviteiten uit. Bij het bestuurlijke proces wegen de bestuursleden de belangen van alle belanghebbenden en betrekken deze belangen bij hun oordeel. Laatstelijk in 2009 heeft KPMG Ethics&Integrity Services BV een rapport inzake compliance en de gedragscode opgesteld. In het komende verslagjaar zal dit worden herhaald.

Integriteitsbeleid

De Pensioenwet verplicht het bestuur tot het opstellen van een integriteitsbeleid. Deze verplichting gaat verder dan de gedragscode die het bestuur nu al heeft. Het gaat om een risicobeleid, waarbij integriteitsrisico's en ook andere risico's in kaart worden gebracht. Het bestuur heeft het integriteitsbeleid in 2011 op de agenda gezet, mede op basis van de aanbevelingen en conclusies in het visitatierapport.

Scheiding beleid en uitvoering

Het bestuur maakt beleid en laat zich adviseren door externe deskundigen (actuaris, accountant, compliance officer) en zijn uitvoerders. Al sinds 2004 heeft het fonds met zijn uitvoerders uitgebreide serviceafspraken gemaakt over de uitvoering van de regeling.

Samenloop van bestuursfunctie en arbeidsvoorwaardenoverlegfunctie

Per 1 januari 2011 is er binnen het bestuur geen samenloop van bestuursfunctie en arbeidsvoorwaardenoverlegfunctie.

Het premie-, beleggings- en toeslagenbeleid

Het beleid rond de instrumenten premies en toeslagen is voor het fonds zeer beperkt. De regeling van het fonds is een beschikbare premieregeling, waarbij er een percentage van het loon van de deelnemers wordt "gespaard". Op de pensioendatum wordt het gespaarde pensioenkapitaal omgezet in (jaarlijkse) pensioenaanspraken.

De kostendekkende premie over het boekjaar bedraagt € 108.264 en de feitelijke premie over het boekjaar bedraagt € 107.727. Er is geen sprake van een gedempte premie bij een DC-regeling. De werkelijke premie is lager dan de kostendekkende premie. De kostendekkende premie is niet toereikend. Dit wordt veroorzaakt door een negatief resultaat op kosten doordat de werkelijke kosten hoger zijn uitgevallen dan in het voorgaande jaar. De administratieve verwerking van de afkoop kleine pensioenen ligt hieraan ten grondslag. De samenstelling van de kostendekkende premie is als volgt: actuariael benodigd € 90.561, opslag in stand houden vereist vermogen € 3.770, opslag voor garantiereserve en verzekeringstechnisch risico € 4.333 en opslag voor uitvoeringskosten € 9.600. Alle bedragen luiden in eenheden van € 1.000,-.

De pensioenregeling van StiPP is een vorm van een premieovereenkomst. Het pensioenkapitaal van de deelnemers wordt door het pensioenfonds belegd. Voor de (gewezen) deelnemers geldt dat, indien het beleggingsresultaat positief is, dit wordt toegevoegd aan het saldo van de pensioenrekening. Indien het beleggingsresultaat negatief is, wordt dit in mindering gebracht op het saldo van de pensioenrekening.

De toeslag voor de gepensioneerden vloeit voort uit het behaalde beleggingsrendement. Reglementair is vastgesteld dat op de (ingegane) pensioenrechten jaarlijks een toeslag wordt verleend van maximaal de procentuele stijging van het CBS-consumumentenprijsindexcijfer, afgeleid van alle huishoudens. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre pensioenrechten worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit het beleggingsrendement gefinancierd.

Het fonds kent alleen voor de groep gepensioneerden een voorziening pensioenverplichtingen voor risico van het fonds. Deze voorziening is opgenomen in de jaarrekening. Het risico dat voortvloeit uit deze verplichtingen is het actuariële risico en de situatie dat de beleggingen van het fonds in enig jaar een lager rendement laten zien dan de renteterminstructuur.

De doelstelling van het beleggingsbeleid is de beleggingsresultaten van het fonds – gegeven de risicoperceptie van het bestuur – te maximaliseren.

Overig

Het afgelopen jaar zijn aan het pensioenfonds geen dwangsommen of boetes opgelegd. Er zijn door DNB geen aanwijzingen aan het fonds gegeven, noch is een bewindvoerder aangesteld of is bevoegdheidsuitoefening van organen van het fonds gebonden aan toestemming van de toezichthouder. De vermogenspositie is zodanig dat er geen lange- of kortetermijnherstelplan van toepassing is.

Verslag van het Verantwoordingsorgaan

Algemeen

Het verantwoordingsorgaan heeft het jaarverslag in haar vergadering behandeld. Hieruit komt naar voren dat het bestuur zich bewust is van de hoge uitvoeringskosten en zich inspanningen getroost deze te verminderen. Tevens is het duidelijk geworden dat het bestuur de aanbevelingen uit het rapport van de visitatiecommissie serieus heeft opgevolgd.

Beleggingsbeleid

Uit het beleggingsbeleid, zoals dat door het bestuur van het pensioenfonds wordt gevoerd, concludeert het verantwoordingsorgaan dat het bestuur zich bewust is van de risico's en verantwoordelijkheden die met het doen van beleggingen gepaard gaan. Het invoeren en hanteren van de Investment Beliefs wordt door het verantwoordingsorgaan positief beoordeeld. Wel mist het verantwoordingsorgaan de inname van een expliciet standpunt ten aanzien van Maatschappelijk Verantwoord Beleggen.

In het streven naar een beter rendement heeft het bestuur in het verslag jaar een andere vermogensbeheerder aangesteld. Het verantwoordingsorgaan ziet deze ontwikkeling als positief.

Vooruitblik 2011

Het verantwoordingsorgaan is verheugd met de heldere vooruitblik op 2011 met name op de gebieden van financiële structuur en handhaving.

Premiebeleid

Het verantwoordingsorgaan is verheugd om te constateren dat de aanbeveling voor extra aandacht is opgevolgd. Uit het jaarverslag blijkt dat het bestuur extra aandacht heeft besteed aan handhaving en premie-inning. Het verantwoordingsorgaan vertrouwt erop dat het bestuur deze aandacht als consistent beleid voert.

Communicatiebeleid

Uit het jaarverslag komt duidelijk naar voren dat ook communicatie door het bestuur hoog in het vaandel wordt gevoerd. Zo is een nieuw communicatieplan opgesteld en zijn de brochures van de Basisregeling en de Plusregeling ook uitgebracht in andere talen. Het verantwoordingsorgaan vindt het een goede zaak dat het bestuur zich bewust is van veranderende maatschappelijke ontwikkelingen.

Wetgeving en reglementen

Het verantwoordingsorgaan heeft kennis genomen van de aanpassingen die in de reglementen zijn doorgevoerd.

Pensioenadministratie

Het verantwoordingsorgaan constateert dat een verbetering is ingezet met betrekking tot de punten die in het verslag van vorig jaar zijn genoemd. Het verantwoordingsorgaan is wel van mening dat de aandacht die het bestuur nu hier voor heeft, niet mag verslappen. Zeker de transitie naar het nieuwe administratiesysteem zal goed gevolgd moeten worden.

Oordeel

Op basis van het bovenstaande is het verantwoordingsorgaan van de Stichting Pensioenfonds voor Personeelsdiensten van oordeel dat:

- het bestuur voldoende informatie aan het verantwoordingsorgaan heeft verschaft om een afgewogen oordeel te kunnen geven over het gevoerde beleid in 2010;
- het bestuur gehandeld heeft in overeenstemming met het bepaalde in de statuten en de reglementen;
- het bestuur in haar beleid over 2010 gehandeld heeft met evenwichtige afweging van alle belangen;
- de door het bestuur gevoerde communicatie open en transparant is geweest;
- het bestuur aandacht moet blijven geven aan handhaving en premie-inning.

Amsterdam, 14 juni 2011

Verantwoordingsorgaan Stichting Pensioenfonds voor Personeelsdiensten,

De heer T. Sijpestijn

Voorzitter

Reactie bestuur op verslag verantwoordingsorgaan

Met belangstelling heeft het bestuur kennis genomen van het verslag van het verantwoordingsorgaan.

Het bestuur waardeert het ten zeerste dat de inspanningen om de processen beter te laten verlopen, door het verantwoordingsorgaan gezien en gewaardeerd worden. Uiteraard is het bestuur zich ervan bewust dat de processen continu gevolgd moeten worden. Immers, het bestuur blijft verantwoordelijk ook al zijn zaken als administratie en vermogensbeheer uitbesteed.

De transitie naar het nieuwe systeem heeft de bijzondere aandacht van het bestuur. Alle stappen in dit proces worden nauwgezet gevolgd. Tevens wordt door het verantwoordingsorgaan aangegeven dat handhaving en premie-inning veel en blijvende aandacht verdienen. Het bestuur onderschrijft de noodzaak voor bijzondere aandacht voor deze onderwerpen.

5. Risico's

Het fonds kent verschillende risico's. Het kapitaal dat belegd is ten behoeve van de actieve deelnemers en de slapers wordt belegd voor risico van de deelnemer. De verplichtingen ten behoeve van de gepensioneerden en het vermogen dat daarmee te maken heeft kent een gedeeld risico voor zowel het fonds als de gepensioneerden.

Beleggingsrisico's

Marktrisico

De waarde van beleggingen op de beurs fluctueert voortdurend. Het risico dat hiermee gepaard gaat, noemt men het marktrisico. Dit marktrisico is niet voor alle beleggingscategorieën gelijk. Spreiding binnen de portefeuille beoogt dit risico te mitigeren.

Renterisico

Het renterisico houdt verband met de waardeontwikkeling die volgt uit een renteverandering. Aangezien StiPP een beschikbare premieregeling heeft met het karakter van een premieovereenkomst, is dit risico relatief klein in vergelijking met andere pensioenfondsen. Een rentestijging heeft een negatieve invloed op de vastrentende waarden, een rentedaling een positieve invloed op vastrentende waarden. In november is de rentegevoeligheid van de portefeuille aanzienlijk gereduceerd door obligaties voor een substantieel deel te verkopen ten gunste van geldmarktfondsen (met zeer geringe gevoeligheid van de waarde naar renteveranderingen). Hierdoor is de portefeuille minder gevoelig geworden voor veranderingen in het renteniveau. Deze aanpassing houdt rekening met het achterliggende profiel van de regelingen.

Valutarisico

Valutarisico is het risico dat de waarde van de beleggingen verandert door veranderingen in valutakoersen. Vanuit strategisch oogpunt wordt het valutarisico door het fonds gezien als een risico waar op lange termijn geen rendement tegenover staat. Met ingang van december is het valutarisico op aandelen naar de Amerikaanse Dollar, het Britse Pond en de Japanse Yen afgedekt. Voor vastrentende waarden die niet luiden in Euro is het valutarisico gedurende het jaar afgedekt. Aan het einde van het jaar was de portefeuille geheel belegd in Euro titels.

Kredietrisico

Kredietrisico betreft het risico op verlies op een belegging doordat de debiteur zich niet aan de contractuele verplichtingen houdt, bijvoorbeeld door faillissement of herstructurering. Het fonds voert ten aanzien van kredietrisico een defensief beleid. Het neemt momenteel beperkt kredietrisico's in de vastrentende beleggingen door binnen staatsobligaties slechts te beleggen in de hoogste kwaliteit (een AAA-rating). Daarnaast wordt in bedrijfsobligaties belegd in 'investment grade' obligaties, niet in obligaties in de 'high yield' of speculatieve categorie. Voor valutaderivaten wordt slechts gebruik gemaakt van korlopende contracten waardoor het risico op de tegenpartij sterk wordt gereduceerd. Het risicocomité van Kempen Capital Management monitort deze tegenpartijen, waarbij naar de rating en de vigerende verzekeringspremie op de tegenpartij (premie op credit default swaps) wordt gekeken.

Liquiditeitsrisico

Aangezien de som van de premies, directe beleggingsopbrengsten en aflossingen van beleggingen in vastrentende waarden, de som van uitkeringen, kosten en verwachte afrekeningen van valutatermijncontracten verre te boven gaat, is de kans op een liquiditeitstekort beperkt. Temeer daar meestal de mogelijkheid bestaat beursgenoteerde beleggingen per ommegaande te verkopen. In de portefeuille kennen alleen de belangen in niet genoteerd onroerend goed, hypotheek en GTAA een geringe liquiditeit. De overige belangen zijn op korte termijn zonder grote kosten of verliezen liquide te maken.

Actuariële risico's

Verzekeringstechnisch risico

De pensioenregeling van het fonds heeft gedurende het actieve dienstverband en gedurende de zogenaamde uitstelperiode het karakter van een premieovereenkomst. Hierbij wordt de omvang van een toe te kennen pensioen bepaald door het kapitaal dat voor een deelnemer is opgebouwd. Het fonds loopt bij deze regeling dus beperkte verzekeringstechnische risico's terwijl het beleggingsrisico bij de deelnemers ligt. Op de pensioendatum kunnen de deelnemers hun pensioen aankopen bij StiPP of elders hun pensioen aankopen.

Naast het verzekeringstechnisch risico dat is bedoeld voor het risico geen premie, wel aanspraak, kent het fonds ook een overlijdensrisico en een arbeidsongeschiktheidsrisico.

Hogere levensverwachting

Bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfondsen worden prudente veronderstellingen gehanteerd waaronder leeftijdscorrectiefactoren alsmede toekomstige verbetering van de levensverwachting. Het CBS heeft uitspraken gedaan over de ontwikkeling van de levensverwachting in de toekomst. Zij verwacht dat de gemiddelde levensduur harder zal toenemen dan in eerdere prognoses is aangenomen. Het bestuur heeft op deze waargenomen ontwikkeling besloten om de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfondsen met 4% te verhogen in dit verslagjaar. Na de publicatie van de nieuwe prognosetafels AG 2010 - 2060 is gebleken dat de verhoging van de voorziening met 4% voldoende is. Het fonds hanteert momenteel de gepubliceerde AG Prognosetafels 2010 – 2060 en daarbij vastgestelde algemene correctiefactoren.

Operationele risico's

Het fonds heeft de hoofdlijnen van het interne beheersingssysteem en van de opzet van de administratieve organisatie en interne controle vastgelegd in de actuariële en bedrijfstechnische nota (ABTN). Het fonds heeft beleid vastgesteld met betrekking tot de beheersing van risico's die samenhangen met de uitbesteding. Belangrijke aspecten hierin zijn dat de pensioenuitvoerder, Syntrus Achmea, beschikt over een zgn. SAS-70 verklaring type 2 en een veelheid van elkaar aanvullende maatregelen zoals back-up & recovery procedures, logische & fysieke toegangsbeveiliging en testprocedures. Met Syntrus Achmea is het fonds een gedetailleerde Service Level Agreement (SLA) overeengekomen.

Met de vermogensbeheerder zijn ook beheerafspraken gemaakt. In het mandaat voor 2010 zijn de beheerafspraken vastgelegd. Deze afspraken betreffen onder andere de samenstelling van de portefeuille, de tactische marges, de performancemeting, de benchmarks en het valuta- en derivatenbeleid, de risicometing en –beheersing.

Compliance risico

Compliance risico is het risico van het niet voldoen aan fungerende wet- en regelgeving danwel het niet tijdig onderkennen van veranderingen in de wet- en regelgeving. Hiertoe zijn compliance manuals opgesteld welke extern zijn getoetst. Voor de begeleiding van dit proces is een Compliance Officer aangesteld.

6. Beleggingen

Investment Beliefs

In 2010 heeft het bestuur Investment Beliefs vastgesteld. Dit zijn uitgangspunten waarop het fonds het beleggingsbeleid heeft ingericht.

De doelstelling van het beleggingsbeleid is het behalen van een hoog en stabiel lange termijn rendement, binnen de door het bestuur vastgestelde risicoparameters en rekening houdend met de lang- en kortlopende verplichtingen van het pensioenfonds, de solvabiliteitseisen die aan haar worden gesteld en de wenselijkheid van een stabiel premiebeleid.

De Investments Beliefs zijn als volgt vastgesteld:

1. **Asset allocatie is de belangrijkste keuze in relatie tot het uiteindelijke rendement**

Binnen de randvoorwaarden, zoals maximaal te lopen risico, verwacht rendement en profiel van de verplichtingen, is de strategische asset allocatie de belangrijkste component in de realisatie van het rendement. De beslissing om al dan niet in aandelen te beleggen, heeft op lange termijn veel meer impact dan de beslissing om in het ene of het andere aandeel te beleggen. Daarom:

- hanteert StiPP een top-down benadering bij de samenstelling van de portefeuille;
- besteedt StiPP veel tijd en energie aan de bepaling van de strategische asset-mix en afdekking van onrendabele risico's;
- formuleert StiPP richtlijnen omtrent de maximale afwijking van de strategische portefeuille.

2. **Beleggingsrisico wordt op lange termijn beloond**

De reden om in aandelen of andere beleggingscategorieën met een hoger risico te beleggen is een hoger verwacht rendement op lange termijn. Er bestaat een risicopremie voor investeringen met een hoger risico. Echter, het pensioenfonds onderkent een drietal doelgroepen met hun eigen specifieke risicoprofiel, te weten: deelnemers van basisregeling, deelnemers van plusregeling en gepensioneerden. Daarom:

- is met name voor de deelnemers aan de plusregeling een deel van het vermogen geïnvesteerd in beleggingscategorieën met een hoger risico;
- heeft het bestuur de doelstelling het neerwaarts risico te beperken;
- worden risico's waar geen additioneel rendement tegenover staat, zoveel mogelijk beperkt, zoals rente en valuta.

3. **Diversificatie is belangrijk**

Diversificatie zorgt voor spreiding van het risico. Daarom:

- wordt het vermogen geïnvesteerd in meerdere beleggingscategorieën;
- is er uitgebreid onderzoek naar de toegevoegde waarde, alvorens een investering wordt gedaan;
- bedraagt een strategisch gewicht van een beleggingscategorie minimaal 2,5%;
- dient het bestuur in dit verband een afweging te maken met complexiteit en kosten ten aanzien van een beleggingscategorie of specifieke beheerder.

4. **Consistent outperformance genereren is moeilijk**

In liquide markten blijkt 75% van de beheerders een lager rendement te behalen dan de index. Redenen hiervoor zijn onder andere: hogere transactiekosten en beheervergoeding. Daarnaast is het onmogelijk de markt perfect te voorspellen. Tot slot zijn sommige markten zeer efficiënt waardoor informatie snel in de koers is verwerkt. Daarom:

- is een deel van het vermogen passief belegd. Actief beleid wordt toegepast bij voldoende sterke argumenten;
- worden efficiënte markten in de basis passief benaderd, terwijl op inefficiënte markten een actief beleid mogelijk is;
- is om diversificatieredenen een multi-management strategie aantrekkelijk gebleken in geval van actief beleid.

5. **Voor illiquide beleggingen wordt een extra vergoeding ontvangen**

Illiquide beleggingen zoals private equity, direct vastgoed en infrastructure, kennen een extra verwacht rendement ten opzichte van de beursgenoteerde aandelen en vastgoedfondsen. Als lange termijn belegger kan een pensioenfonds hier van profiteren. Echter, er bestaat ook een grens aan het percentage dat in illiquide categorieën kan worden belegd. Bij veranderende omstandigheden, moet de portefeuille aangepast kunnen worden aan de behoefte van dat moment. Daarom:

- wordt een deel van het vermogen geïnvesteerd in illiquide beleggingen;
- hanteert het bestuur een maximum percentage van 15% van het beheerd vermogen voor de plusregeling.

6. Kostenbeheersing is belangrijk

Stringente kostenbeheersing is van groot belang gelet op het beschikbare premiekarakter van het fonds. Verwachte opbrengsten zijn onzeker, maar kosten daarentegen niet. Investeren kost geld, waarbij passieve beleggingen relatief een lagere fee vragen dan actieve beheerstijlen. Daarnaast is het beheer van alternatieven vaak duurder dan van liquide beleggingscategorieën. Daarom:

- weegt het bestuur de kosten zorgvuldig mee om te bepalen of een investering na kosten een voldoende hoog verwacht rendement genereert.
- al het fonds enkel in actieve strategieën investeren wanneer redelijkerwijs verwacht mag worden dat deze strategie de extra kosten ruimschoots compenseert.

7. StiPP belegt alleen in categorieën en strategieën die het bestuur begrijpt

Alle investeringen in vermogenscategorieën hebben een duidelijk doel. Dat kan zijn het behalen van rendement, het afdekken van risico's of het spreiden van risico's. De doelstelling is om een maximaal rendement te realiseren binnen een vastgesteld risicokader. Daarvoor is het van belang niet geconfronteerd te worden met risico's die bij aanvang niet onderkend zijn. Een belegging moet transparant zijn om de mogelijke risico's van de investering in te kunnen schatten, anders heeft de samenstelling van de portefeuille mogelijk een ander rendement/risico profiel dan gedacht. Daarom:

- beoordeelt StiPP iedere belegging in de context van de andere investeringen;
- doet StiPP uitgebreid onderzoek naar nieuwe investeringen;
- investeert het pensioenfonds enkel in fondsen waarvan onderliggende portefeuilles transparant worden beheerd en de impact van onderliggende instrumenten duidelijk zijn voor het bestuur;
- maakt het pensioenfonds gebruik van externe professionals als ondersteuning.

8. Een sterke organisatie draagt bij aan het rendement

Een sterke organisatie heeft een duidelijke governance en structuur van de diverse afdelingen. Wanneer verantwoordelijkheden eenduidig zijn verankerd in de diverse teams, zal dit het risicobeheer en aansturing van de portefeuilles ten goede komen.

Daarom:

- laat StiPP haar vermogen beheren door vermogensbeheerders met een transparante organisatiestructuur;
- heeft de vermogensbeheerder van StiPP een helder mandaat;
- ontvangt het bestuur een duidelijke rapportage met een verantwoording van het beleid;
- kan het bestuur taken uitbesteden aan gespecialiseerde partijen, waarbij het bestuur de integrale verantwoordelijkheid behoudt.

Fiduciair management naar Kempen Capital Management

Eind 2009 heeft het bestuur besloten de uitbesteding van vermogensbeheer aan F&C te beëindigen. Het fonds was ontevreden over de behaalde rendementen over het afgelopen jaar en over de verleende service vanuit F&C.

In 2010 heeft het bestuur besloten een fiduciair manager aan te stellen. Hiertoe is een tendercommissie opgericht die verantwoordelijk was voor de selectie. Strategieon Investment Consultancy heeft het bestuur bij de selectie ondersteund. Ter oriëntatie heeft de commissie een zestal partijen uitgenodigd tot het vervaardigen van een voorstel en vervolgens drie partijen voor een presentatie. Daarna is er bij een tweetal partijen een site visit gedaan.

Het bestuur heeft de partijen beoordeeld op hoofdlijnen op basis van de volgende criteria:

- organisatie;
- beleggingsproces;
- risicomangement;
- service;
- fee.

Bij de start van het traject heeft de commissie daarnaast een aantal specifieke criteria benoemd waaraan de gewenste fiduciair manager getoetst is:

- De mogelijkheid om te differentiëren tussen basisregeling, plusregeling en gepensioneerd;
- De mogelijkheid om life cycle te beleggen in de toekomst;
- De flexibiliteit in evt. nieuw beleggingsbeleid evt. o.b.v. de ALM;
- Een partij die een goed uitvoeringsapparaat heeft in Nederland en Nederlandse rapportages;
- De mogelijkheid tot passief en actief beleggen;
- Kostenniveau;
- Goed vermogen om te luisteren wat de mensen uit het fonds beweegt;
- Één contactpersoon, beheerders niet aan tafel. Alleen in geval van specifiek advies.

De keuze is uiteindelijk gevallen op Kempen Capital Management. De reden voor het bestuur om voor deze partij te kiezen komt voort

uit de actieve klantbenadering en de ervaring van het fiduciair management team. Daarnaast acht het bestuur deze partij het meest geschikt om te voldoen aan de vooraf vastgesteld criteria.

De transitie van de portefeuille van F&C naar Kempen Capital Management is vastgelegd in een transitieplan. Hierbij is de nadruk gelegd op de gefaseerde transitie in verband met het kostenaspect, de introductie van het aangepaste beleggingsplan en overgang naar Bank of New York Mellon als nieuwe custodian.

Aanstellen van Bank of New York Mellon als custodian

Na een intensieve selectieprocedure is besloten om Bank of New York Mellon aan te stellen als custodian⁴. SecValeur B.V. heeft het bestuur bij de selectie van de custodian ondersteund.

Om te komen tot een objectieve beoordeling is vooraf een lijst opgesteld waarop partijen zijn beoordeeld. De lijst bestond uit de volgende criteria:

- Organisatiestructuur
- Relatiebeheer
- Compliance met Fundsettle eisen KCM
- Participatie-administratie (ervaring)
- Performance meting
- Collateral management
- Wijze van rapportering
- Mate van flexibiliteit/omgang met onzekerheid
- Fees
- Cultural fit

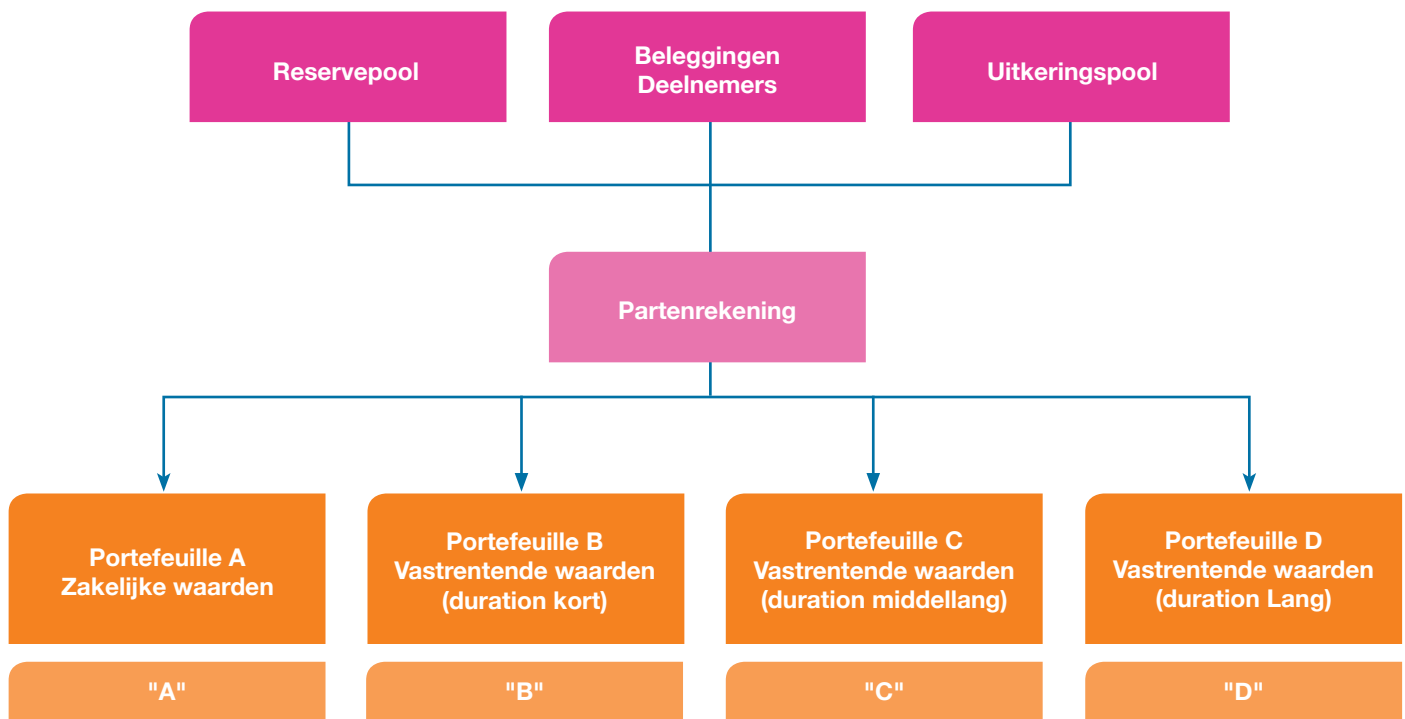
Bank of New York Mellon heeft op basis van de criteria overall de beste score laten zien. Het bestuur heeft dan ook expliciet voor deze partij gekozen als custodian vanaf 1 november 2010.

Samenstelling beleggingsmix en strategische afwegingen

Gedurende 2010 is het strategisch beleggingsbeleid van het fonds herijkt. Hierin is het fonds geadviseerd door ALM consultant Ortec Finance, vermogensbeheerder Kempen Capital Management en extern adviseur Strategeon. Op hoofdlijnen is de 80%/20% verdeling naar respectievelijk vastrentende waarden en zakelijke waarden gecontinueerd. Deze verdeling sluit aan bij de uitkomsten van de ALM studie waarin de rendements- en risicokarakteristieken zijn beoordeeld en heeft betrekking op de beleggingen van alle deelnemers. Hierbij is evenwel rekening gehouden met de achterliggende verdeling naar deelnemers aan de Basis- en Plusregeling.

In de portefeuillestructuur zijn een aantal aanpassingen doorgevoerd met het oog op toekomstige flexibiliteit om divergerende groei tussen de Basis- en Plusregeling te faciliteren rekening houdend met verschillen in profiel en doelstelling van de participanten aan de regelingen. Feitelijk is een drietal beleggingspools ingericht die geënt zijn op zakelijke waarden, vastrentende waarden met lage rentegevoeligheid (met "spaarkarakter") en "reguliere" vastrentende waarden. Er wordt niet langer onderscheid gemaakt tussen een "liquide" en "illiquide" portefeuille. Flexibiliteit wordt verkregen door in de toekomst regelingen in verschillende verhoudingen in deze pools te laten participeren. Deze structuur is in de transitie door de nieuwe vermogensbeheerder geïmplementeerd.

⁴ Een custodian is een financiële instelling die de effecten in bewaring heeft.

Portefeuillestructuur per 31 december 2010

De beleggingsmix bestaat voor een aanzienlijk deel uit vastrentende waarden met een lage rentegevoeligheid. Dit komt overeen met het gewenste “spaarkarakter” voor de Basisregeling. De rest van het vermogen is belegd in zakelijke waarden en vastrentende waarden (staatsobligaties en bedrijfsobligaties).

Beleggingspool	%	Vermogen (EUR x 1000)
A. Zakelijke waarden	19%	74.019
B. Vastrentende waarden kort	65%	255.352
C. Vastrentende waarden middellang	16%	63.288
D. Vastrentende waarden lang	0%	0
Totaal	100%	392.659

Vermogen per beleggingspool per 31-12-2010. (De reservepool belegt enkel in korte vastrentende waarden)

In de portefeuilles is een aantal strategische wijzigingen doorgevoerd. Binnen de zakelijke waarden portefeuille is een groot deel van de portefeuille onverminderd via passieve strategieën ingevuld, waarbij voor een deel de weging wordt gebaseerd op fundamentele karakteristieken van de ondernemingen. Binnen aandelen is verdere spreiding geïntroduceerd naar opkomende landen. Deze regio levert naar verwachting op langere termijn een hoger groeipotentieel. Tot slot worden de belangrijkste valuta's (de Amerikaanse Dollar, het Britse Pond en de Japanse Yen) voortaan afgedekt. Ten aanzien van de positie in GTAA bestaat de intentie om deze te verkopen zodra liquiditeit beschikbaar is. Het belang in niet genoteerd onroerend goed is behouden en wordt beperkt aangevuld met indirect onroerend goed.

De strategische verdeling binnen de vastrentende waarden portefeuille is duidelijk aangepast. Een aanzienlijke allocatie naar geldmarktfondsen is gemaakt teneinde het gewenste “spaarkarakter” te krijgen met een geringe rentegevoeligheid. Daarnaast zijn bedrijfsobligaties opgenomen die in Euro luiden en wordt niet langer belegd in obligaties in andere valuta. De allocatie naar hypotheek is intact gebleven. Tot slot is de allocatie naar staatsobligaties ingericht met obligaties met de hoogste kredietwaardigheid (AAA-rating).

Performance 2010

Het jaar 2010 heeft zich als gevolg van de selectie van een nieuwe vermogensbeheerder gekenmerkt door drie perioden. Van januari tot en met oktober is het beheer uitgevoerd door vermogensbeheerder F&C, de maand november was een transitimaand begeleid door KCM en in de maand december kon het nieuwe beleggingsbeleid zoals eerder beschreven worden uitgevoerd.

Januari t/m oktober

In de eerste tien maanden van 2010 is een positief rendement van 4,8% behaald. De belangrijkste bijdrage aan dit resultaat kwam van wereldwijde aandelen, deze portefeuille scoorde een positief rendement van 10,2%. Daarnaast deden ook obligaties het goed met een rendement van 3,5%. Alhoewel alle categorieën binnen obligaties (kortlopend, obligaties europa en bedrijfsobligaties wereldwijd) positief presteerden, was vooral het rendement op wereldwijde bedrijfsobligaties goed te noemen met 10,0%. De kortlopende obligaties bleven hier ruimschoots op achter als gevolg van de lage korte rente (1,1%).

November

De maand november is een transitimaand geweest. Het bestuur heeft onderzoek laten doen naar de resultaten van de transitie en hoe dit zich verhoudt tot een situatie waarin geen transitie zou zijn uitgevoerd, om inzicht te krijgen in de zichtbare en onzichtbare kosten van de verandering van vermogensbeheerder.

In de transitimaand is een positief resultaat behaald van 0,06%. Dit resultaat is na aftrek van de verkoopkosten van beleggingsfondsen die werden aangehouden bij de voormalige vermogensbeheerder en voor fiduciaire vergoeding en custodykosten. Het behaalde resultaat is beter dan de situatie waarin geen transitie zou zijn gedaan, het rendement zou dan naar schatting 0,3% negatief zijn geweest. Tijdens de transitimaand is het fonds volledig belegd geweest.

December

De maand december was een goede afsluiting van het jaar met een positief rendement van 0,9%. Aandelen (4,3%) presteerden goed, terwijl vastrentende waarden (-0,6%) het minder deden als gevolg van de stijgende rente.

De performance over het gehele jaar 2010 was 5,7% (Resultaat na kosten (R-k)).

Relatieve performance 2010 en Z-score

Jaarlijks bepaalt het bestuur een benchmark waarmee de werkelijke prestaties van de vermogensbeheerder worden vergeleken om een beeld te krijgen van de effectiviteit van de uitvoering van het beheer. Deze benchmark is een samenstelling van verschillende indices die relevant zijn voor de gekozen beleggingscategorieën binnen het fonds. Tevens wordt deze benchmark gebruikt om de Z-score te berekenen. Voor het gehele jaar 2010 is dezelfde benchmark gebruikt, ondanks dat tussentijds een verandering van vermogensbeheerder heeft plaatsgevonden.

De performance van de benchmark over 2010 was 5,5%. De werkelijke portefeuille heeft 0,2% beter gepresteerd dan de benchmark.

De voorlopige Z-score voor het jaar 2010 is uitgekomen op 0,36. De voorlopige score op de performancetoets is -/ - 0.14.

De Z-score geeft de afwijking aan van het door het pensioenfonds behaalde rendement ten opzichte van dat van de vooraf bepaalde normportefeuille. Indien de performancetoets – die is gebaseerd op vijf opeenvolgende Z-scores – negatief is, staat het bedrijven vrij een alternatief te zoeken voor het verplichtgestelde pensioenfonds in hun branche.

7. Vooruitblik 2011

In december 2010 heeft het bestuur een beleidsplan 2011 opgesteld. De volgende onderwerpen vormen het beleidsplan 2011 en zijn onderdeel van de strategische agenda voor 2011.

Structuur vermogensbeheer

2011 zal in het teken staan van de implementatie van een nieuwe beleggingsstructuur voor het fonds.

In 2010 zijn als participerende beleggingspools onderscheiden de 'Reservepool' en de pool voor 'Beleggingen Deelnemers'. Met ingang van 1 januari 2011 worden de beleggingen voor uitkeringsgerechtigden afgezonderd in de 'Uitkeringspool'. Ook wordt in 2011 een expliciete splitsing voorzien van de pool voor 'Beleggingen Deelnemers' naar de Basisregeling en Plusregeling. In latere instantie zal een mogelijke verdere verfijning naar leeftijdscohorten worden onderzocht.

Transitie pensioenadministratie

In 2011 zal het bestuur veel aandacht besteden aan het verloop van de transitie van de pensioenadministratie. Er vinden tweewekelijks overleggen plaats waarin de voortgang wordt bewaakt. Daarnaast zal het bestuur extra aandacht geven aan de volgende vier punten:

1. Monitoring van de behaalde resultaten op de geformuleerde Kritische Prestatie Indicatoren (KPI's). De KPI's zijn opgesteld door het bestuur in samenwerking met PWC en in overleg met Syntrus Achmea.
2. Het opstellen van een SLA per 1 januari 2012. In deze SLA komt een scherpe formulering van verwachtingen. Er zal resultaatgericht worden gewerkt. Voor 2011 zal een matrix worden opgesteld met de KPI's per maand.
3. Op verzoek van het bestuur zal PWC een review doen over de administratieve (on)mogelijkheid van splitsing van de basis- en plusregeling in het huidige administratiesysteem.
4. Op verzoek van het bestuur zal PWC een review op het transitieplan uitvoeren.

Financiële structuur van het fonds

In 2011 zal de systematiek van inkoop van pensioenen op de pensioendatum een aandachtsgebied blijven. De discussie zal worden uitgebreid met de vraag of inkoop bij het fonds of elders of via een herverzekeringscontract moet worden gerealiseerd. Inkoop van pensioen hangt nauw samen met de uitkomsten van de ALM-studie, de discussie rondom solidariteitsvraagstukken en de uitkomsten van een peiling onder de deelnemers die de komende vijf jaren naar verwachting een pensioenuitkering van het fonds zullen gaan ontvangen.

Toekomst basisregeling

2011 zal in het teken staan van verdere uitwerking van de geformuleerde vervolgstappen. Er zal een overleg worden ingepland met CAO-partijen om hen te informeren over, en mee te nemen in, de onderzoeken die het bestuur heeft laten uitvoeren over het basispensioen.

De doelstelling van het beleidspunt Basispensioen is:

1. Onderzoek naar de juridische (on)mogelijkheden van alternatieven voor het basispensioen, rekening houdend met wettelijke, CAO en politieke kaders.
2. Nader onderzoek van de cijfers van het instroomonderzoek 2009.
3. Indien nodig, alternatieven voor het basispensioen in kaart brengen, inclusief voor- en nadelen, kosten en tijdspanne.
4. Een eerste stap zetten naar CAO-partijen en de politiek om in samenwerking met hen een oplossing te creëren.

Handhaving

Handhaving vormt in 2011 een belangrijk beleidspunt. De samenwerking met de SNCU zal verder geïntensiveerd worden, waarbij de SNCU een groter aantal onderzoeken voor StiPP zal uitvoeren dan in 2010. Ook zullen stappen worden gezet in de handhaving van het binnengebied en zal strakker gestuurd worden op de aanlevering van deelnemergegevens door werkgevers. De pilot voor het buitengebied in 2010 heeft geresulteerd in het bestuursbesluit om een start te maken met aansluiting van de werkgevers die nu nog niet bekend zijn bij StiPP maar wel onder de verplichtstelling vallen.

Communicatie

De aandacht op het gebied van communicatie zal in het begin van 2011 vooral liggen op de vormgeving van de nieuwe issue-gerichte aanpak. Verder is er in 2010 een onderzoeksvoorstel geschreven, waarbij een onderzoek wordt gedaan onder gepensioneerden en hun verwachtingen van het te ontvangen pensioen. Er wordt in dit onderzoek ingegaan op de wens van gepensioneerden voor een nominaal of geïndexeerd pensioen. In 2010 zijn bij twee bureaus offertes voor dit onderzoek opgevraagd. In 2011 zal het onderzoek daadwerkelijk plaatsvinden. Verdere communicatie zal in 2011 o.a. liggen op het gebied van handhaving, overgang naar het nieuwe administratiesysteem, splitsing van de basisregeling en de plusregeling en verdere verbetering van de communicatie richting deelnemers.

Jaarrekening 2010

Balans per 31 december 2010 (na bestemming van het saldo van baten en lasten)

(in eenheden van duizend euro)

	31 december 2010	31 december 2009
Activa		
Beleggingen	(1)	
<i>Beleggingen voor risico deelnemers</i>		
Zakelijke waarden	73.451	58.284
Vastrentende waarden	317.140	261.606
Derivaten	568	-
Overige beleggingen	<u>1.500</u>	<u>1.887</u>
	392.659	321.777
Vorderingen en overlopende activa	(2)	
Premies	37.972	46.358
Overige vorderingen	<u>184</u>	<u>80</u>
	38.156	46.438
Overige activa	(3)	
Liquide middelen	7.498	3.107
	<u>438.313</u>	<u>371.322</u>
	31 december 2010	31 december 2009
Passiva		
Stichtingskapitaal en reserves	(4)	
Algemene reserve	3.584	3.215
Vereist over buffer VPV	19.790	15.817
Garantiereserve	<u>7.666</u>	<u>7.666</u>
	31.040	26.698
Technische voorzieningen	(5)	
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfondsen	14.961	8.847
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers	(6)	
	384.668	313.573
Overige schulden en overlopende passiva	(7)	
	7.644	22.204
	<u>438.313</u>	<u>371.322</u>

Staat van baten en lasten over 2010

(in eenheden van duizend euro)

		2010	2009
Baten			
Premiebijdragen risico deelnemers	(8)	104.362	102.015
Beleggingsresultaten	(9)	17.090	23.820
Overige baten	(10)	764	244
		<u>122.216</u>	<u>126.079</u>
Lasten			
Mutatie Technische Voorziening voor risico pensioenfonds	(11)		
Toeslagverlening		88	13
Rentetoevoeging		64	72
Onttrekkingen voor afkopen		(1.914)	(1.483)
Onttrekkingen voor pensioenuitkeringen		(298)	(173)
Onttrekkingen voor pensioenuitvoeringskosten		(78)	(57)
Wijziging marktrente		441	(43)
Wijziging uit hoofde van verzekering overlevingstafels		(74)	255
Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen		<u>7.885</u>	<u>7.997</u>
		6.114	6.581
Pensioenuitkeringen	(12)	27.499	46.421
Pensioenuitvoeringskosten	(13)	9.678	7.733
Mutatie pensioenverplichtingen voor risico deelnemers	(14)	71.095	55.190
Saldo overdracht van rechten	(15)	3.488	1.289
		<u>117.874</u>	<u>117.214</u>
Saldo van baten en lasten		<u>4.342</u>	<u>8.865</u>
Bestemming van het saldo van baten en lasten			
Algemene reserve		369	(3.550)
Vereist over buffer VPV		3.973	12.855
Garantiereserve		-	(440)
		<u>4.342</u>	<u>8.865</u>

Toelichting behorende tot de jaarrekening 2010

Inleiding

De Stichting Pensioenfonds voor Personeelsdiensten, STIPP, (hierna te noemen "het fonds") statutair gevestigd te Amsterdam is een bedrijfstakpensioenfonds.

Het doel van het fonds is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden; tevens verstrekt het fonds uitkeringen aan arbeidsongeschikte deelnemers. Het fonds geeft invulling aan de uitvoering van de pensioenregeling van de in de uitzendbranche verplicht gestelde aangesloten werkgevers.

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving in het bijzonder Richtlijn 610 met inachtneming van het bepaalde in artikel 146 Pensioenwet.

Alle bedragen zijn vermeld in euro's x 1.000.

Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid heeft de pensioenregeling van de STIPP verplicht gesteld voor alle uitzendkrachten in Nederland. Dit betekent dat alle uitzendondernemingen in Nederland verplicht worden aangesloten bij het pensioenfonds. Tot 1 januari 2004 was de regeling van de STIPP alleen verplicht voor werkgevers die zijn aangesloten bij de Algemene Bond van Uitzendondernemingen (ABU).

Mogelijk is het werkgeversbestand (nog) niet volledig. Met betrekking tot aansluitingen wordt het uitgangspunt gehanteerd dat op het moment van de daadwerkelijke aansluiting de verschuldigde pensioenpremie wordt bepaald met terugwerkende kracht vanaf de datum van verplichtstelling. Op dat moment wordt de premiebate verantwoord.

De mogelijk nog niet bekende verplicht aan te sluiten werkgevers zijn op dit moment niet te kwantificeren, dit geldt eveneens voor het mogelijk hieruit voortvloeiende premiebelang.

Schattingswijziging Technische Voorzieningen

De publicaties van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) en het Actueel Genootschap (hierna: AG) begin 2010 gaven een wijziging aan van de voorzienbare trend in overlevingskansen. Om hiermee rekening te houden is op basis van bestuursbesluit, vooruitlopend op de aanstaande herziening van de AG-prognosetafels, de voorziening pensioenverplichting per 31 december 2009 verhoogd met 4% (€ 255).

Op 30 augustus 2010 heeft het AG de nieuwe prognosetafels gepubliceerd. Het StIPP bestuur heeft besloten om over te gaan op deze nieuwe AG-prognosetafels. Gezien het beperkt aantal waarnemingen bij de StIPP is ervoor gekozen om de ervaringssterfte niet aan te passen.

Rubriceringswijzigingen

Met betrekking tot diverse posten in de jaarrekening vindt in 2010 een andere uitsplitsing of samenvoeging plaats, die het inzicht in de jaarrekening bevordert. De vergelijkende cijfers zijn voor vergelijkingsdoelen aangepast.

De belangrijkste rubriceringswijziging is dat met ingang van boekjaar 2010 de categorie overige baten en overige lasten vrijwel niet meer wordt gebruikt. Hieronder is opgenomen op welke wijze de diverse overige baten en lasten met ingang van 2010 worden verwerkt inclusief de financiële omvang van 2009. De vergelijkende cijfers zijn aangepast. Dit heeft geen invloed op het vermogen en resultaat, de vergelijkende cijfers zijn voor vergelijkingsdoeleinden aangepast.

Omschrijving post	Verwerkingwijze 2009	Verwerkingwijze 2010	Omvang 2009
Mutaties inzake voorziening premiedebiteuren	Overige lasten	Premiebaten	911

Grondslagen voor balanswaardering en resultaatbepaling

Algemeen

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten.

De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt. De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen.

De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden.

Opname van een actief of een verplichting

Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld. Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de rekening van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld. Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde. Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum.

Saldering van een actief en een verplichting

Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Vreemde valuta

De jaarrekening luidt in euro's. De euro is tevens de functionele valuta van het fonds. Transacties in vreemde valuta worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen de functionele valutakoers op transactiedatum. Monetaire activa en passiva in vreemde valuta worden omgerekend tegen de functionele valutakoers op de balansdatum.

Koersverschillen die optreden bij de afwikkeling danwel de omrekening van monetaire posten in vreemde valuta, worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen

Er wordt geen onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengst in de staat van baten en lasten opgenomen.

Grondslagen voor balanswaardering

Algemeen

De activa en passiva zijn, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen nominale waarde.

1 Beleggingen

Algemeen

In overeenstemming met de Pensioenwet worden beleggingen gewaardeerd tegen actuele waarde.

Overlopende activa en passiva alsmede liquiditeiten vermogensbeheer worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Het verschil tussen actuele waarde en nominale waarde is bij deze activa en passiva in het algemeen gering.

Participaties in beleggingsfondsen, die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor dat soort beleggingen. Bij gemengde beleggingsfondsen wordt aangesloten bij de hoofdcategorie, bepaald op basis van actuele waarde.

Financiële instrumenten worden gebruikt ter afdekking van beleggingsrisico's en het realiseren van het vastgelegde beleggingsbeleid. Met ingang van dit boekjaar zijn de derivatenposities opgenomen als een afzonderlijke beleggingscategorie. Derivaten die deel uitmaken van een beleggingsfonds zijn opgenomen in de beleggingscategorie waarin dit beleggingsfonds is gerubriceerd.

Actuele waarde

De beleggingen van het pensioenfonds worden gewaardeerd tegen de actuele waarde per balansdatum. Voor de meerderheid van de financiële instrumenten van het pensioenfonds kan gebruik worden gemaakt van marktnoteringen, of afgeleide van marktnoteringen. Echter bepaalde instrumenten, zoals vastgoedbeleggingen, participaties in hypotheek en bepaalde derivaten zijn gewaardeerd door gebruik te maken van waarderingmodellen en -technieken. Het is gebruikelijk en mogelijk om de actuele waarde binnen een aanvaardbare bandbreedte van schattingen vast te stellen. Voor financiële instrumenten zoals beleggingsvorderingen en -schulden geldt dat de boekwaarde de actuele waarde benadert als gevolg van het korte termijn karakter van de vorderingen en schulden. De boekwaarde van alle activa en de financiële verplichtingen op balansdatum benadert de actuele waarde.

Zakelijke waarden

Vastgoed

Vastgoedbeleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde per 31 december van het boekjaar. De actuele waarde van de directe belangen wordt bepaald middels gedurende het jaar uitgevoerde externe taxaties. Elk kwartaal wordt circa 25% van de vastgoedportefeuille extern getaxeerd door een erkende taxateur conform de richtlijnen van de vermogensbeheerder. Deze richtlijnen sluiten aan bij de ROZ/IPD-index. Het overige deel van de portefeuille wordt per kwartaal gewaardeerd op basis van interne indexering. Deze is gebaseerd op externe taxaties per sector per kwartaal. Ten aanzien van de waardering per 31 december is voor de objecten die niet extern getaxeerd zijn, in het laatste kwartaal een update van de externe taxateur ontvangen.

De actuele waarde wordt gebaseerd op onderhandse verkoopwaarde, welke bij aanbidding in verhuurde staat, op de voor het onroerend goed meest geschikte wijze, na de beste voorbereiding, door de meest biedende gegadigde –niet zijnde de huurder - zou kunnen worden verkregen. De kosten van verwerving, bestaande uit notariskosten, verschuldigde overdrachtsbelasting e.d., komen voor rekening van de koper en zijn derhalve niet in de actuele waarde begrepen.

De onderhandse verkoopwaarde is gebaseerd op actuele marktprijzen, indien noodzakelijk aangepast voor specifieke omstandigheden en courantheid van het object. Als deze informatie onvoldoende beschikbaar is, worden marktprijzen geschat op basis van de gekapitaliseerde huurwaardemethode of contante waarde methode.

Voor niet beursgenoteerde participaties en deelnemingen in onroerende zaken maatschappijen is dit de berekende intrinsieke waarde die de actuele waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Aandelen

Aandelen, waaronder tevens converteerbare obligaties zijn begrepen, worden gewaardeerd tegen de beurskoers. Voor niet ter beurze genoteerde participaties in aandelenfondsen is dit de berekende intrinsieke waarde, die de actuele waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Vastrentende waarden

Obligaties

Obligaties worden gewaardeerd tegen de beurskoers. Voor niet ter beurze genoteerde participaties in vastrentende waardenfondsen is dit de berekende intrinsieke waarde, die de actuele waarde van de onderliggende beleggingen representeert.

Participaties in hypotheke

Hypothecaire leningen worden gewaardeerd tegen actuele waarde. De actuele waarde is berekend door middel van de “discounted cash flow”-methode (hierna: DCF-model). Bij de actuele waarde berekening is uitgegaan van een aantal parameters c.q. veronderstellingen met betrekking tot de disconteringsvoet en de verwachte kasstroom. De disconteringsvoet bestaat uit een basisrente gelijk aan de euroswapcurve plus opslagen voor type onderpand, soort financiering en risicocategorie. De verwachte kasstroom is de te ontvangen rente en aflossing op basis van het gewogen gemiddelde moment van ontvangst inclusief het vervroegd aflossingsrisico. De gehanteerde parameters in het DCF-model zijn ultimo boekjaar geactualiseerd.

Deposito's

Deposito's worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voor deposito's is het verschil tussen actuele waarde en nominale waarde in het algemeen gering.

Derivaten

Derivaten worden gewaardeerd tegen actuele waarde, te weten de relevante marktnotering of, als die er niet is, de waarde die wordt bepaald met behulp van marktconforme en toetsbare waardingsmodellen.

Derivaatcontracten met een negatieve waarde worden in de balans onder de overige schulden en overlopende passiva verantwoord.

Overige beleggingen

Overige beleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde, zijnde voor GTAA afgeleide marktnoteringen.

2 Vorderingen en overlopende activa

Alle vorderingen hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Voor zover noodzakelijk is een voorziening voor oninbaarheid in mindering gebracht.

3 Overige activa**Liquide middelen**

Onder de liquide middelen worden opgenomen die kasmiddelen en tegoeden op bankrekeningen die onmiddellijk dan wel op korte termijn opeisbaar zijn. De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het fonds.

4 Stichtingskapitaal en reserves**Algemene reserve**

De ultimo verslagjaar resterende overschotten of tekorten worden ten gunste respectievelijk ten laste van de algemene reserve gebracht.

Vereist over buffer VPV

De benodigde buffer wordt berekend met inachtneming van de regels voor het vereist eigen vermogen als bedoeld in de Pensioenwet. Hierbij heeft het fonds gekozen voor de standaardmethode als bedoeld in het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen.

De minimum buffer VPV wordt berekend volgens de regels voor het minimaal vereist eigen vermogen als bedoeld in de Pensioenwet. Hierbij heeft het fonds er eenvoudigheidshalve voor gekozen de minimum buffer VPV te stellen op 4% van de VPV.

Garantiereserve

Deze reserve bedraagt maximaal 5,2% van de voorziening pensioenkapitalen (gewezen) deelnemers en de premiebijdrage voor 2009 en 2010 wordt op 0% gezet. Door het bestuur is besloten om in 2010 niet te doteren aan de garantiereserve. Hieronder worden ook eventuele rendementsbijschrijvingen verstaan. Aanwending van de garantiereserve vindt plaats afhankelijk van nadere besluitvorming van het bestuur.

5 Technische Voorzieningen**Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfondsen**

De voorziening pensioenverplichtingen is gelijk aan de contante waarde van de ingegane pensioenaanspraken die zijn ingekocht vanuit het beschikbare spaarkapitaal van de (gewezen) deelnemer, waarbij rekening is gehouden met latent bijzonder nabestaandenpensioen, verhoogd met na de balansdatum verleende toeslagen. De contante waarde is gebaseerd op veronderstellingen aangaande intrest, sterfte en samenleving.

Voorziening Verzekeringstechnisch nadeel

Met de invoering van de Pensioenwet is vanaf 1 januari 2007 het risico dat een deelnemer onterecht geen pensioenen heeft opgebouwd bij de pensioenuitvoerder neergelegd. Dit houdt in dat als een werknemer werkzaam is geweest in de bedrijfstak, maar er is voor hem geen premie betaald en er is dus geen opbouw geweest, dat deze deelnemer toch recht heeft op een pensioen (de zogenaamde; “geen premie, wel aanspraak”). Voor dit risico is in de Plusregeling een opslag in de premie opgenomen ter grootte van 6% van de netto beschikbare premie. In 2009 is € 2.217 aan voorziening technisch nadeel opgenomen. De voorziening verzekeringstechnisch nadeel is onderdeel van de technische voorzieningen.

Voorziening voor arbeidsongeschikten

In de Plusregeling is premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid verzekerd. Voor dit risico wordt een risicopremie gevraagd en de som van de risicopremies over het boekjaar en het jaar voorafgaand aan het boekjaar vormen de voorziening voor toekomstige arbeidsongeschikten. Immers, het risico kan zich pas openbaren, twee jaar nadat de actieve deelnemer ziek geworden is. Omdat de Plusregeling op 1 januari 2008 aangevangen is, zijn in 2010 de eerste deelnemers arbeidsongeschikt geworden. Voor deze deelnemers is de risicopremie over 2008 vrijgevallen en is de werkelijke voorziening opgenomen. De voorziening voor arbeidsongeschikten betreft op dit moment een schatting.

Grondslagen

Rente

Voor de vaststelling van de voorziening pensioenverplichtingen worden de opgebouwde pensioenaanspraken contant gemaakt op basis van de rentetermijnstructuur, zoals door De Nederlandsche Bank gepubliceerd per de datum van vaststelling.

Administratiekosten

Ter dekking van de toekomstige administratiekosten is een voorziening administratiekosten opgenomen. Deze voorziening bedraagt 4,0% van de totale netto voorziening pensioenverplichtingen.

De berekeningen zijn uitgevoerd op de volgende actuariële grondslagen en veronderstellingen:

Overlevingskansen

Het Actuarieel Genootschap (AG) heeft geconstateerd dat de levensverwachting de afgelopen jaren sneller is toegenomen dan voorzien. Het bestuur heeft begin 2010 op advies van de adviserend actuaaris besloten om in de jaarrekening 2009 een stijging van de technische voorziening te verwerken in de stand per 31 december 2009, waarbij de berekening is gebaseerd op de AG generatietafel 2005-2050 met toepassing van ervaringssterfte. De opslag op de technische voorziening als gevolg van de hogere levensverwachting is vastgesteld op 4%.

Het AG heeft eind augustus 2010 nieuwe overlevingstabellen gepubliceerd. Het bestuur heeft besloten om ultimo 2010 over te gaan op de nieuwe AG Prognosetafel 2010-2060, met startjaar 2011. De tafels worden toegepast met correctiefactoren om rekening te houden met ervaringssterfte binnen het pensioenfonds. De sterfte kansen voor wezen worden verwaarloosd.

Toegepaste gehuwdheidsfrequentie

Voor en op pensioendatum wordt uitgegaan van een onbepaald partnersysteem. De gehuwdheidsfrequenties zijn vastgesteld zoals deze zijn weergegeven bij de sterftetafels GBM/V 1985-1990 met dien verstande dat de gehuwdheidsfrequentie 100% bedraagt op de pensioendatum. Voor partnerpensioen wordt uitgegaan dat de man drie jaar ouder is dan de vrouw. Na pensioendatum wordt uitgegaan van het bepaalde partnersysteem.

Verhoging van de ingegane pensioenen

Het bestuur besluit jaarlijks, afhankelijk van de op de voorziening voor de ingegane pensioenen en het meeverzekerde partnerpensioen behaalde overrente en voorzover de middelen van de stichting daartoe toereikend zijn gehoord de actuaaris, of de ingegane pensioenen verhoogd kunnen worden. Indien besloten wordt tot een verhoging zullen de ingegane pensioenen niet met een hoger percentage worden verhoogd dan het percentage waarmee de kapitalen van (gewezen) deelnemers worden verhoogd. Het al dan niet verlenen van verhogingen is een bevoegdheid van het bestuur. Er bestaat geen recht op verhoging van ingegane pensioenen.

Conform het reglement worden de opgebouwde pensioenen van de gewezen deelnemers en pensioengerechtigden jaarlijks voorwaardelijk verhoogd met de CPI afgeleid over de periode oktober – oktober. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd en wordt geen premie betaald.

Verkorte beschrijving pensioenregeling

Het fonds kent twee pensioenregelingen: een Basisregeling en een Plusregeling. Beide regelingen betreffen een beschikbare premieregeling. De Basisregeling geldt voor werknemers die meer dan 26 weken werkzaam zijn in de branche voor personeelsdiensten en de Plusregeling is van toepassing voor werknemers die meer dan 78 weken werkzaam zijn in de branche voor personeelsdiensten. De Plusregeling is uitgebreider dan de Basisregeling. Zo wordt er de mogelijkheid van premievrije deelneming bij arbeidsongeschiktheid geboden en kunnen deelnemers met een samenlevingscontract (onder voorwaarden) in aanmerking komen voor nabestaandenpensioen.

6 Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

Voorziening pensioenverplichtingen (gewezen) deelnemers

De voorziening pensioenverplichtingen (gewezen) deelnemers is gelijk aan de som van de pensioenkapitalen van deelnemers en gewezen deelnemers (saldi pensioenrekeningen).

Opgebouwde spaarsaldi

De opgebouwde spaarsaldi hebben betrekking op het opgebouwde kapitaal voor de niet ingegane pensioenen.

Het kapitaal voor de basisregeling is gelijk aan de som van de voor de (gewezen) deelnemers tijdens de deelneming gefactureerde premies, vermeerderd met het daarop behaalde beleggingsresultaat en verminderd met de beheers- en administratiekosten en de bufferbijdrage.

Het kapitaal voor de plusregeling is gelijk aan de som van de voor de (gewezen) deelnemers tijdens de deelneming ingelegde netto premie conform de staffel in de plusregeling, vermeerderd met het daarop behaalde beleggingsresultaat.

Het opgebouwde kapitaal dient ter inkoop van pensioenaanspraken.

Beleggingsresultaat en aangroei van het pensioenkapitaal

De door de (gewezen) deelnemers gevormde kapitalen worden door de stichting belegd. De stichting stelt maandelijks het beleggingsresultaat vast, en verdeelt dat over de deelnemers en gewezen deelnemers aan de hand van de door het bestuur vastgestelde criteria. Vanaf 2009 wordt maandelijks rendement bijgeschreven. Het pensioenkapitaal wordt periodiek verhoogd met de opbrengsten van de beleggingen, verminderd met de kosten van vermogensbeheer.

Pensioensparen

Pensioensparen is een verzekering van aanvullend pensioensparen voor levenslang ouderdomspensioen. De post pensioensparen is opgenomen als onderdeel van de opgebouwde spaarsaldi.

7 Overige schulden en overlopende passiva

Alle schulden en overlopende passiva hebben een resterende looptijd van korter dan één jaar.

Grondslag kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht wordt opgesteld volgens de directe methode. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kasstromen uit pensioenactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

Grondslagen voor resultaatbepaling

Algemeen

Baten en lasten, voor zover niet anders vermeld, worden toegerekend aan de periode waarop zij betrekking hebben.

8 Premiebijdragen risico deelnemers

Hieronder zijn opgenomen de over het boekjaar in rekening gebrachte en te brengen premies en koopsommen.

Van de premies voor de basisregeling is in 2010 7% van de bruto premie bestemd ter dekking van de administratiekosten, een bijdrage verzekeringstechnisch risico en een bufferbijdrage van 6% respectievelijk 1% van de netto premie.

Van de premies voor de plusregeling is in 2010 2,1% van de premiegrondslag bestemd ter dekking van administratiekosten, nabestaandenpensioen en het risico van premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid. Daarnaast wordt een bufferbijdrage van 12,2% van de risicopremies en 1,0% over de netto beschikbare premie. Tevens is voor verzekeringstechnisch risico een bijdrage van 6,0% van de netto beschikbare premie berekend.

9 Beleggingsresultaten

Directe beleggingsopbrengsten

De directe beleggingsopbrengsten hebben betrekking op opbrengsten uit beleggingsfondsen, interest en dividenden onder aftrek van de aan de beleggingen toe te rekenen kosten, alsmede de huren verminderd met de exploitatiekosten.

Indirecte beleggingsopbrengsten

De indirecte beleggingsopbrengsten hebben betrekking op gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen of waardedalingen.

11 Mutatie technische voorziening voor risico pensioenfonds

Toeslagverlening

De onder dit hoofd opgenomen toename van de voorziening betreft het effect van indexering en overige toeslagen op de voorziening.

Rentetoevoeging

De pensioenverplichtingen zijn opgerent met 1,303% (2009: 2,544%).

Onttrekkingen voor pensioenuitkeringen

Verwachte toekomstige pensioenuitkeringen worden vooraf actuariel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de pensioenen van de verslagperiode.

Onttrekkingen voor pensioenuitvoeringskosten

Toekomstige pensioenuitvoeringskosten (in het bijzonder excassokosten) worden vooraf actuariel berekend en opgenomen in de voorziening pensioenverplichtingen. De onder dit hoofd opgenomen afname van de voorziening betreft het bedrag dat vrijkomt ten behoeve van de financiering van de kosten van de verslagperiode.

Wijziging marktrente

Jaarlijks wordt per 31 december de actuele waarde van de technische voorzieningen herrekend door toepassing van de actuele rentetermijnstructuur. Het effect van de verandering van de rentetermijnstructuur wordt verantwoord onder het hoofd wijziging marktrente.

Wijziging uit hoofde van verzwaaring overlevingsstafels

Om op een afdoende wijze rekening te houden met recente ontwikkelingen in de voorzienbare trend in overlevingskansen voor de gehele bevolking is in 2009, vooruitlopend op nieuwe AG-prognosetafel, een inschatting gemaakt van de overlevingskansen. Deze inschatting bedroeg € 255 in 2009. De bepaling van de voorziening op basis van de AG-prognosetafels 2010-2060 heeft geleid tot een voorziening van € 181. Omdat de inschatting in 2009 hoger bleek dan de bepaling in 2010, is per saldo € 74 vrijgevallen in 2010.

Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen

De onder dit hoofd opgenomen wijzigingen van de voorziening hebben betrekking op de actuariële kanssystemen. Onder de overige wijzigingen is ook de toevoeging aan de voorziening verzekeringstechnisch nadeel opgenomen.

14 Mutatie pensioenverplichtingen voorziening voor risico deelnemers

Deze zijn berekend op basis van de voor de balansposten gehanteerde grondslagen.

15 Saldo overdrachten van rechten

Hieronder zijn opgenomen de aan het verslagjaar toe te rekenen overdrachtswaarde van de overgenomen respectievelijk overgedragen pensioenaanspraken.

Risicobeheer en derivaten

In het jaarverslag is ingegaan op de risico's die het pensioenfonds loopt en op het beleid dat wordt gevoerd om deze risico's te beperken. Onderstaand treft u kwantitatieve risico informatie aan.

Solvabiliteitsrisico voor risico fonds

Het fonds wordt bij het beheer van de pensioenverplichtingen en de financiering daarvan geconfronteerd met risico's. De belangrijkste doelstelling van het fonds is het nakomen van de pensioentoezeggingen. Voor het realiseren van deze doelstelling wordt gestreefd naar een toereikende solvabiliteit op basis van de actuele waarde van de pensioenverplichtingen.

Het belangrijkste risico voor het fonds betreft het solvabiliteitsrisico, ofwel het risico dat het fonds niet beschikt over voldoende vermogen ter dekking van de pensioenverplichtingen. De solvabiliteit wordt gemeten zowel op basis van algemeen geldende normen als ook naar de specifieke normen welke door de toezichhouder worden opgelegd. Indien de solvabiliteit van het fonds zich negatief ontwikkelt, bestaat het risico dat het fonds de premie voor de werkgevers en deelnemers moet verhogen en het risico dat er geen ruimte beschikbaar is voor eventuele toeslagen op opgebouwde pensioenrechten. In het uiterste geval kan het noodzakelijk zijn dat het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten moet verminderen.

Het surplus op FTK-grondslagen is als volgt:

	31 dec. 2010	31 dec. 2009
	EUR	EUR
Voorziening pensioenverplichtingen (FTK-waardering)	(a) 14.961	(a) 8.847
Buffers:		
S1 Renterisico	1.370	679
S2 Risico zakelijke waarden	849	491
S3 Valutarisico	164	290
S4 Grondstoffenrisico	0	0
S5 Kredietrisico	52	73
S6 Verzekeringstechnisch risico	772	200
Diversificatie-effect	(1.112)	(654)
Totaal S (vereiste buffers)	(b) 2.095	(b) 1.079
Vereist vermogen (art. 132 Pensioenwet)	(a+b) 17.056	(a+b) 9.926
Aanwezig vermogen (Totaal activa – schulden)	46.001	35.545
Surplus	<u>28.945</u>	<u>25.619</u>

Bij de berekening van de buffers past het pensioenfonds de standaardmethode toe. Voor de samenstelling van de beleggingen wordt vanaf 2009 uitgegaan van de strategische asset mix in de evenwichtssituatie.

Beleid en risicobeheer

Het bestuur beschikt over een aantal beleidsinstrumenten ten behoeve van het beheersen van deze risico's. Deze beleidsinstrumenten betreffen:

- Beleggingsbeleid
- Premiebeleid
- Herverzekeringsbeleid
- Toeslagverleningsbeleid

De keuze en toepassing van beleidsinstrumenten vindt plaats na uitvoerige analyses ten aanzien van te verwachten ontwikkelingen van de verplichtingen en de financiële markten. Daarbij wordt onder meer gebruikgemaakt van ALM-studies. Een ALM-studie is een analyse van de structuur van de pensioenverplichtingen en van verschillende beleggingsstrategieën en de ontwikkeling daarvan in diverse economische scenario's.

De uitkomsten van deze analyses vinden hun weerslag in jaarlijks door het bestuur vast te stellen beleggingsrichtlijnen als basis voor het uit te voeren beleggingsbeleid. De beleggingsrichtlijnen geven normen en limieten aan waarbinnen de uitvoering van het beleggingsbeleid moet plaatsvinden. Ze zijn gericht op het beheersen van de volgende belangrijkste (beleggings)-risico's. Bij de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt gebruik gemaakt van derivaten.

Marktrisico

Marktrisico omvat de mogelijkheden voor winst of verlies en omvat het prijs(koers)risico, valutarisico en het renterisico. De strategie van het fonds met betrekking tot het beleggingsrisico wordt bepaald door de beleggingsdoelstellingen zoals vastgelegd in het beleggingsplan. Het marktrisico wordt op dagelijkse basis beheerd door vermogensbeheerders in overeenstemming met de aanwezige beleidskaders en richtlijnen. De overall-marktposities worden periodiek gerapporteerd aan het bestuur.

Prijrisico

Prijrisico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van marktprijzen, die wordt veroorzaakt door factoren gerelateerd aan een individuele belegging, de uitgevende instelling of generieke factoren. Omdat alle beleggingen worden gewaardeerd tegen actuele waarde waarbij waardewijzigingen onmiddellijk in het saldo van baten en lasten worden verwerkt, zijn alle wijzigingen in marktomstandigheden direct zichtbaar in het beleggingsresultaat. Het prijsrisico kan worden gemitigeerd door diversificatie. In aanvulling hierop kan het prijsrisico worden gehedged door het gebruik van afgeleide financiële instrumenten (derivaten), zoals opties en futures.

Voor de diversificatie inzake het soort belegging (zakelijke waarde, vastrentend en dergelijke) verwijzen wij naar de jaarrekening. Tevens verwijzen wij naar de diverse overige tabellen in deze risicoparagraaf waarin wordt aangegeven hoe de beleggingsportefeuille is gediversificeerd naar sector en regio.

De segmentatie van vastgoedbeleggingen naar sectoren is als volgt:

	31 december 2010		31 december 2009	
	EUR	%	EUR	%
Kantoren	1.771	19.0	1.740	26.4
Winkels	1.549	16.6	1.481	22.5
Woningen	1.857	19.9	1.876	28.5
Overige	4.165	44.5	1.495	22.6
	<u>9.342</u>	<u>100</u>	<u>6.592</u>	<u>100</u>

Valutarisico

Valutarisico is het risico van waardewijzigingen door de ontwikkeling van de waarde van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Het totaalbedrag dat buiten de euro wordt belegd bedraagt ultimo jaar circa 13% (2009: 23%) van de beleggingsportefeuille en is voor 63% (2009: 45%) afgedekt naar de euro. Per einde boekjaar is de waarde van de uitstaande valutatermijncontracten EUR 41.350 (2009: nihil). Valutarisico's worden afgedekt op basis van de benaderde compositie van onderliggende beleggingen. Het valutarisico wordt in onderstaande tabel weergegeven.

De valutapositie voor en na afdekking door valutaderivaten is als volgt weer te geven:

	2010			2009		
	Voor	Valutaderivaten	Nettopositie	Voor	Valutaderivaten	Nettopositie
	EUR	in beleggingspools EUR	(na) EUR	EUR	in beleggingspools EUR	(na) EUR
EUR	340.585	45.829	386.414	247.687	32.911	280.598
GBP	-	(6.082)	(6.082)	67	-	67
USD	46.441	(32.803)	13.638	73.258	(32.911)	40.347
JPY	2.348	(6.376)	(4.028)	-	-	-
NOK	2.717	-	2.717	-	-	-
Overige	-	-	-	765	-	765
	<u>392.091</u>	<u>568</u>	<u>392.659</u>	<u>321.777</u>	<u>-</u>	<u>321.777</u>

Renterisico

Het renterisico is het risico dat de waarden van de portefeuille vastrentende waarden en de pensioenverplichtingen veranderen als gevolg van ongunstige veranderingen in de marktrente.

De rentegevoeligheid kan worden gemeten door middel van de duration. De duration is de (met de contante waarde van de kasstromen) gewogen gemiddelde resterende looptijd in jaren.

	Balans-waarde*	31 december	Balans-waarde	31 december
	EUR	2010	EUR	2009
Duration van de vastrentende waarden (excl. derivaten)	93.563	4,88	261.606	4,29
Duration van de vastrentende waarden (incl. derivaten)	93.563	4,88	261.606	4,38
Duration van de (nominale) pensioenverplichtingen	14.961	12,4	8.847	11,6

Op balansdatum is de duration van de vastrentende waarden (excl. derivaten) aanzienlijk korter dan de duration van de verplichtingen. Er is derhalve sprake van een zogenaamde "duration-mismatch". Dit betekent dat bij een rentestijging de waarde van beleggingen minder snel daalt dan de waarde verplichtingen daalt (bij toepassing van de actuele marktrentestructuur), de dekkingsgraad zal stijgen. Bij een rentedaling zal de waarde van de beleggingen minder snel stijgen dan de waarde van de verplichtingen, waardoor de dekkingsgraad daalt.

*) Het rente risico is gereduceerd door een herallocatie vanuit obligaties naar geldmarktfondsen. De waarde van de geldmarktfondsen bedraagt EUR 223.577 per 31 december 2010. De totale balanswaarde van de vastrentende waarden bedraagt € 317.140 per 31 december 2010.

De samenstelling van de vastrentende waarden (inclusief GTAA) naar looptijd is als volgt:

	2010	2009
	EUR	EUR
< 1 jaar	277.630	54.961
1 – 5 jaar	16.964	146.620
> 5 jaar	24.046	61.912
	<u>318.640</u>	<u>263.493</u>

Kredietrisico

Kredietrisico is het risico van financiële verliezen voor het fonds als gevolg van faillissement of betalingsonmacht van tegenpartijen waarop het fonds (potentiële) vorderingen heeft. Hierbij kan onder meer worden gedacht aan partijen die obligatieleningen uitgeven, banken waar deposito's worden geplaatst, marktpartijen waarmee Over The Counter (OTC)-derivatenposities worden aangegaan en aan bijvoorbeeld herverzekeraars.

Een voor beleggingsactiviteiten specifiek onderdeel van kredietrisico is het settlementrisico. Dit heeft betrekking op het risico dat partijen waarmee het fonds transacties is aangegaan niet meer in staat zijn hun tegenprestatie te verrichten waardoor het fonds financiële verliezen lijdt.

Beheersing vindt plaats door het stellen van limieten aan tegenpartijen op totaalniveau, dat wil zeggen met inachtneming van alle posities die een tegenpartij heeft jegens het fonds; het vragen van extra zekerheden zoals onderpand en dergelijke bij hypothecaire geldleningen en het uitlenen van effecten; het hanteren van prudente verstrekkingnormen bij hypothecaire geldleningen. Ter afdekking van het settlementrisico wordt door het fonds enkel belegd in markten waar een voldoende betrouwbaar clearing- en settlementsysteem functioneert. Voordat in nieuwe markten wordt belegd, wordt eerst onderzoek gedaan naar de waarborgen op dit gebied. Met betrekking tot niet-beursgenoteerde beleggingen, met name OTC-derivaten, wordt door het fonds enkel gewerkt met tegenpartijen waarmee ISDA/CSA-overeenkomsten zijn afgesloten zodat posities van het fonds adequaat worden afgedekt door onderpand.

Met betrekking tot premiedebiteuren is er een risico dat de werkgevers de premiebijdragen niet kunnen betalen. Het fonds voert incassobeleid uit om de premiebijdragen zo snel mogelijk te innen.

In de onderstaande tabel wordt de verdeling van de beleggingen naar sector weergegeven:

	2010 EUR	2009 EUR
Overheidsinstellingen	41.010	149.671
Financiële instellingen	323.692	134.409
Vastgoed	9.342	6.591
Andere instellingen	18.615	31.106
	<u>392.659</u>	<u>321.777</u>

De verdeling naar regio is weergegeven in onderstaande tabel:

	2010 EUR	2009 EUR
Mature markets	371.127	318.214
Emerging markets	13.297	2.348
Andere	8.235	1.215
	<u>392.659</u>	<u>321.777</u>

Ten aanzien van de kredietwaardigheid van de debiteuren van de vastrentende portefeuille (inclusief GTAA) kan het volgende overzicht worden gegeven:

	2010 EUR	%	2009 EUR	%
AAA	264.926	83,2	100.558	38,2
AA	14.753	4,6	30.341	11,5
A	6.317	2,0	54.525	20,7
BBB	14.729	4,6	16.426	6,2
<BBB	0	0	1.288	0,5
GEEN RATING*	17.915	5,6	60.355	22,9
	<u>318.640</u>	<u>100</u>	<u>263.493</u>	<u>100</u>

* Betreft nagenoeg geheel hypotheek en deposito's.

Liquiditeitsrisico

Liquiditeitsrisico is het risico dat beleggingen niet tijdig en/of niet tegen een aanvaardbare prijs kunnen worden omgezet in liquide middelen, waardoor het fonds op korte termijn niet aan zijn verplichtingen kan voldoen. Waar de overige risicomponenten vooral de langere termijn betreffen (solvabiliteit), gaat het hierbij om de kortere termijn. Dit risico kan worden beheerst door in het strategische en tactische beleggingsbeleid voldoende ruimte aan te houden voor de liquiditeitsposities. Er moet eveneens rekening worden gehouden met de directe beleggingsopbrengsten en andere inkomsten zoals premies.

Voor het fonds geldt dat de ontvangsten inzake premiebijdragen hoger zijn dan de uitbetalingen inzake uitkeringen, waardeoverdrachten en overige uitgaven. Het liquiditeitsrisico is hierdoor beperkt.

Verzekeringstechnische risico's (actuariële risico's)

De belangrijkste actuariële risico's zijn de risico's van langlevens, overlijden (kortleven) en arbeidsongeschiktheid.

Langlevensrisico is het risico dat deelnemers langer blijven leven dan gemiddeld verondersteld wordt bij de bepaling van de voorziening pensioenverplichtingen. Als gevolg hiervan volstaat de opbouw van het pensioenvermogen niet voor de uitkering van de pensioenverplichting. Door toepassing van AG-prognosetafel 2010-2060 met adequate correcties voor ervaringssterfte is het langlevensrisico nagenoeg geheel verdisconteerd in de waardering van de pensioenverplichtingen. Door gebruik te maken van de nieuwe AG-prognosetafel 2010-2060 is rekening gehouden met het feit dat de levensverwachting sterker is toegenomen dan was voorzien in de vorige prognosetafel.

Het overlijdensrisico betekent dat het fonds in geval van overlijden mogelijk een nabestaandenpensioen moet toekennen waarvoor door het fonds geen voorzieningen zijn getroffen. Dit risico kan worden uitgedrukt in risicokapitalen.

Het risico is door het fonds niet herverzekerd.

Het arbeidsongeschiktheidsrisico betreft het risico dat het fonds voorzieningen moet treffen voor premievrijstelling bij invaliditeit. Voor dit risico wordt jaarlijks een risicopremie in rekening gebracht. Het verschil tussen de risicopremie en de werkelijke kosten wordt verwerkt via het resultaat. De actuariële uitgangspunten voor de risicopremie worden periodiek herzien.

Het risico is door het fonds niet herverzekerd.

Toeslagverleningsrisico (actuariële risico's)

De pensioenregeling van STIPP is een beschikbare premiereregeling. Dit betekent dat pensioenkapitalen meebewegen met behaalde beleggingsresultaten.

Op de rechten op ingegaan pensioen wordt jaarlijks (in jaar t) op 1 januari toeslag verleend van maximaal de stijging van de afgeleide consumenten-prijsindex (CPI) over de periode van oktober (jaar t-2) – oktober (jaar t-1), zoals vastgesteld door het CBS. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre de ingegane pensioenen worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen bestemmingsreserve gevormd en wordt geen premie betaald.

Concentratierisico

Grote posten zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd. Als grote post wordt aangemerkt elke post die meer dan 2% van het balanstotaal uitmaakt.

Dit betreft per 31 december de volgende posten:

	2010 EUR	2009 EUR
Aandelen		
MSCI worldindex CTF	-	51.693
Vanguard Institutional Index	17.006	-
Vanguard Developed Markets	15.826	-
Vastrentende waarden		
Government of France	15.822	22.710
Federal Republic of Germany	16.036	45.108
Republic of Greece	-	12.590
Republic of Italy	-	34.523
Kingdom of The Netherlands	4.142	8.197
Kingdom of Spain	-	8.673
JPM Liq-EURO Liquidity-C	150.348	-
JPMorgan Liquidity Funds	73.229	-

In het algemeen geldt dat concentratierisico kan optreden als een adequate spreiding van activa en passiva ontbreekt. Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. Een portefeuille van leningen die sterk sectorgebonden is, kan door deze sectorconcentratie een verhoogd risico lopen. Indien aandelen in dezelfde sector worden aangehouden is sprake van een cumulatief concentratierisico.

Overige niet-financiële risico's**Operationeel risico**

Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke. Dergelijke risico's worden door het fonds beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering betrokken zijn op gebieden zoals interne organisatie, procedures, processen en controles, kwaliteit geautomatiseerde systemen, enzovoorts. Deze kwaliteitseisen worden periodiek getoetst door het bestuur.

Juridisch risico

Voortvloeiend uit een juridische procedure tussen het fonds en een grote werkgever vindt een deskundigenonderzoek plaats om vast te stellen of de werkgever al dan niet onder de werkingssfeer van het fonds valt. Alle nota's zijn tot de uitkomst op initiatief en verzoek van de advocaat van het fonds tijdelijk bevroren.

Systeemrisico

Systeemrisico betreft het risico dat het mondiale financiële systeem (de internationale markten) niet langer naar behoren functioneert, waardoor beleggingen van het fonds niet langer verhandelbaar zijn en zelfs, al dan niet tijdelijk, hun waarde kunnen verliezen. Net als voor andere marktpartijen is dit risico voor het fonds niet beheersbaar.

Specifieke financiële instrumenten (derivaten)

Voor de uitvoering van het beleggingsbeleid wordt tevens gebruikgemaakt van financiële derivaten. Als hoofdregel geldt dat derivaten uitsluitend worden gebruikt voor zover dit passend is binnen het algemene beleggingsbeleid. De portefeuillestructuur en het risicoprofiel, berekend inclusief de economische effecten van derivaten, dienen zich binnen de door het bestuur vastgestelde grenzen (limieten) te bevinden.

Het fonds gebruikt derivaten hoofdzakelijk om de hiervoor vermelde vormen van marktrisico zo veel mogelijk af te dekken. Een van de belangrijkste risico's bij derivaten is het kredietrisico. Dit is het risico dat tegenpartijen niet aan hun betalingsverplichtingen kunnen voldoen. Dit risico wordt beperkt door alleen transacties aan te gaan met te goeder naam en faam bekend staande partijen. Bovendien geldt dat zoveel mogelijk wordt gewerkt met onderpand.

Gebruik kan worden gemaakt van onder meer de volgende instrumenten:

- Valutatermijncontracten: dit zijn met individuele banken afgesloten contracten waarbij de verplichting wordt aangegaan tot het verkopen van een valuta en de aankoop van een andere valuta, tegen een vooraf vastgestelde prijs en op een vooraf vastgestelde datum. Door middel van valutatermijncontracten worden valutarisico's afgedekt.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de derivatenposities per 31 december 2010.

Type contract	Instrument	Expiratiedatum	Contractomvang	Actuele waarde	
				Activa	Passiva
			EUR	EUR	EUR
FFX forward	Currency USD	29-3-2011	31.372	32.006	31.372
FFX forward	Currency GBP	29-3-2011	5.874	5.920	5.874
FFX forward	Currency JPY	29-3-2011	6.053	5.954	6.053
FFX forward	Currency USD	29-3-2011	1.417	1.431	1.417
FFX forward	Currency JPY	29-3-2011	322	323	322
FFX forward	Currency GBP	29-3-2011	210	209	210

Toelichting op de balans per 31 december 2010

(in eenheden van duizend euro)

1. Beleggingen

	Stand per 1 januari	Aankopen, investerings en verstrekking	Voor- en nadelige verschillen	Verkopen en aflossingen	Stand per 31 december
Zakelijke waarden					
Vastgoedbeleggingen	6.592	2.941	(191)	-	9.342
Aandelen	51.692	33.242	13.190	(34.015)	64.109
	58.284	36.183	12.999	(34.015)	73.451
Vastrentende waarden					
Obligaties	200.517	409.122	2.024	(306.645)	305.018
Participaties in hypotheke	11.594	350	145	-	12.089
Deposito's	49.495	23.696	-	(73.158)	33
	261.606	433.168	2.169	(379.803)	317.140
Derivaten					
Valutaderivaten	-	45.261	568	(45.261)	568
	-	45.261	568	(45.261)	568
Overige beleggingen					
GTAA	1.887	-	457	(844)	1.500
	1.887	-	457	(844)	1.500
Totaal beleggingen	321.777	514.612	16.193	(459.923)	392.659

Onder de post beleggingen is een bedrag verantwoord betreffende beleggingen voor risico pensioenfondsen, welke niet afzonderlijk gepresenteerd kan worden. Een bedrag ad € 30 m (2009: € 20 m) is belegd ten behoeve van risico pensioenfondsen.

Uitsplitsing actuele waarde naar waarderingsmethode

Op basis van de stand ultimo boekjaar kan het volgende onderscheid worden gemaakt:

	Directe markt- noteringen	Afgeleide markt- noteringen	Waarderings modellen en technieken	Totaal
31 december 2010				
Vastgoedbeleggingen	-	-	9.342	9.342
Aandelen	64.109	-	-	64.109
Obligaties	305.018	-	-	305.018
Participaties in hypotheke	-	3.274	8.815	12.089
Deposito's	33	-	-	33
Derivaten	568	-	-	568
GTAA	-	1.500	-	1.500
Totaal	<u>369.728</u>	<u>4.774</u>	<u>18.157</u>	<u>392.659</u>
31 december 2009				
Vastgoedbeleggingen	-	-	6.592	6.592
Aandelen	51.692	-	-	51.692
Obligaties	181.064	19.453	-	200.517
Participaties in hypotheke	-	3.070	8.524	11.594
Deposito's	49.495	-	-	49.495
GTAA	-	1.887	-	1.887
Totaal	<u>282.251</u>	<u>24.410</u>	<u>15.116</u>	<u>321.777</u>

De significante mutaties ten opzichte van de posities per 31 december 2009 vinden zijn oorzaak in de transitie van vermogensbeheerder.

Zakelijke waarden

		2010		2009
		€		€
Vastgoedbeleggingen				
<i>Directe beleggingen</i>	6.758		6.336	
<i>Indirecte beleggingen</i>				
Participaties aandelenfondsen vastgoedbeleggingen	2.327		-	
Kortlopende vorderingen inzake vastgoedbeleggingen	181		177	
Liquide middelen inzake vastgoedbeleggingen	76		79	
Totaal vastgoedbeleggingen		<u>9.342</u>		<u>6.592</u>
Aandelen				
<i>Indirecte beleggingen</i>				
Participaties aandelenfondsen	64.109		51.692	
Totaal aandelen		<u>64.109</u>		<u>51.692</u>
Totaal zakelijke waarden		<u>73.451</u>		<u>58.284</u>
Vastrentende waarden				
Obligaties				
<i>Indirecte beleggingen</i>				
Participaties in obligatiefondsen	305.018		200.517	
Totaal obligaties		<u>305.018</u>		<u>200.517</u>
Participaties in hypotheek				
<i>Indirecte beleggingen</i>				
Participaties in hypotheekfondsen	11.735		11.254	
Kortlopende vorderingen inzake participaties in hypotheek	214		186	
Liquide middelen inzake participaties in hypotheek	140		154	
Totaal participaties in hypotheek		<u>12.089</u>		<u>11.594</u>
Deposito's		<u>33</u>		<u>49.495</u>
Valutaderivaten				
Positieve waarden		568		-
Totaal vastrentende waarden		<u>317.140</u>		<u>261.606</u>
Overige beleggingen				
GTAA		<u>1.500</u>		<u>1.887</u>
Totaal beleggingen		<u>392.659</u>		<u>321.777</u>

2. Vorderingen en overlopende activa

	2010		2009
	€		€
Premies			
Aan het eind van het boekjaar vastgestelde nog te ontvangen premies	16.938		11.134
Voorzieningen tegen verlies op premievorderingen	(3.852)		(1.693)
	<u>13.086</u>		<u>9.441</u>
Nader vast te stellen volgend boekjaar	24.886		36.917
	<u>37.972</u>		<u>46.358</u>
Overige vorderingen			
<i>Pensioenen</i>			
Uitkeringen	36	9	
Waardeoverdrachten	<u>62</u>	<u>71</u>	
	98		80
<i>Diverse vorderingen</i>			
Vooruitbetaald pensioenregister	86		-
	<u>184</u>		<u>80</u>
Totaal overige vorderingen			
	<u>184</u>		<u>80</u>
3. Overige activa			
<i>Liquide middelen</i>			
Rekening courant Staalbankiers	<u>7.498</u>		<u>3.107</u>

4. Stichtingskapitaal en reserves

	2010	2009
	€	€
Algemene reserve		
Stand per 1 januari	3.215	6.765
<i>Mutaties</i>		
Bestemming van het saldo van baten en lasten	369	(3.550)
Stand per 31 december	<u>3.584</u>	<u>3.215</u>
Solvabiliteit en dekkingsgraad		
Aanwezig eigen vermogen	31.040	26.698
Minimaal vereist eigen vermogen	18.293	15.180
Vereist eigen vermogen	19.790	15.817
Dekkingsgraad	256,2	315,1
De dekkingsgraad is als volgt berekend: (algemene reserve + voorziening voor risico fonds + vereist eigen vermogen) / voorziening voor risico fonds. De vermogenspositie van het pensioenfonds kan worden gekarakteriseerd als toereikend. Door de berekening van het vereiste eigen vermogen wordt gebruik gemaakt van een standaard model. Het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen hebben zowel betrekking op risico fonds als op risico deelnemer.		
Vereist over buffer VPV		
Stand per 1 januari	15.817	2.962
<i>Mutaties</i>		
Bestemming van het saldo van baten en lasten	3.973	12.855
Stand per 31 december	<u>19.790</u>	<u>15.817</u>
Garantiereserve		
Stand per 1 januari	7.666	8.106
<i>Mutaties</i>		
Bestemming van het saldo van baten en lasten	-	(440)
Stand per 31 december	<u>7.666</u>	<u>7.666</u>

5. Technische voorzieningen

	2010	2009
	€	€
Voorziening pensioenverplichting voor risico van het pensioenfonds		
Stand per 1 januari	8.847	2.266
<i>Mutaties</i>		
Toeslagverlening	88	13
Rentetoevoeging	64	72
Onttrekkingen voor afkopen	(1.914)	(1.483)
Onttrekkingen voor pensioenuitvoeringskosten	(78)	(57)
Wijziging markttrente	441	(43)
Wijziging uit hoofde van verzwaring overlevingstafels	(74)	255
Toekenning NP / WZP	1.202	1.083
Toekenning OP	3.448	2.020
Toevoeging IBNR arbeidsongeschiktheid	2.937	2.696
Toevoeging PVD arbeidsongeschikten	261	-
Toevoeging verzekeringstechnisch risico	-	2.217
Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	37	(19)
<i>Totaal mutaties</i>	6.114	6.581
Stand per 31 december	14.961	8.847

De bijbehorende interne rentevoet is 3,61% (2009: 3,86%). De stijging van de IBNR arbeidsongeschikten in 2009 is het gevolg van de overgang van 0,5% van de premie naar 0,5% van de pensioengrondslag. De toevoeging verzekeringstechnisch risico betreft het risico voor 'geen premie wel aanspraak' uit 2007.

Hieronder is een uitsplitsing van de opbouw van de technische voorziening voor risico pensioenfonds naar aantal en omvang op basis van de soort deelnemer

	Aantal	2010 Rechten/ aanspraken	€
Mannen - ouderdomspensioen	246	207	2.943
Mannen - nabestaandenpensioen		80	302
Vrouwen - ouderdomspensioen	14	9	137
Vrouwen - nabestaandenpensioen		1	1
Subtotaal pensioengerechtigden, ouderdomspensioen	260		3.383
Mannen - nabestaandenpensioen	13	19	341
Vrouwen - nabestaandenpensioen	62	129	2.809
Wezenpensioen	4	21	49
Subtotaal pensioengerechtigden, nabestaandenpensioen	79		3.199
Voorziening toekomstige arbeidsongeschiktheid			5.901
Voorziening arbeidsongeschiktheid			261
Voorziening verzekeringstechnisch nadeel			2.217
Overige technische voorzieningen			8.379
Pensioengerechtigden	339		14.961

6. Voorziening pensioenverplichtingen voor risico Deelnemers

	2010	2009
	€	€
Stand per 1 januari	313.573	258.383
<i>Mutaties</i>		
Rendementstoevoeging	18.390	24.265
Inkoop nieuwe aanspraken	85.021	80.567
Inkomende waardeoverdrachten	1.134	758
Uitgaande waardeoverdrachten	(4.718)	(1.883)
Mutatie uit hoofde van uitkeringen	(25.186)	(45.132)
Actuarieel resultaat op sterfte	(460)	(1.201)
Actuarieel resultaat op mutaties	(3.086)	(2.184)
	<u>71.095</u>	<u>55.190</u>
Stand per 31 december	<u>384.668</u>	<u>313.573</u>
In dit bedrag is opgenomen inzake aanvullend pensioensparen:	60	80

7. Overige schulden en overlopende passiva

Overige schulden

<i>Te verrekenen premies</i>		
Vastgestelde nog te verrekenen premies	3.673	948
<i>Pensioenen</i>		
Te betalen afkoop kleine pensioenen	1.831	12.611
Belastingen en sociale lasten	1.042	5.562
Uitkeringen	25	55
Waardeoverdrachten	(1)	6
	<u>2.897</u>	<u>18.234</u>
<i>Kosten</i>		
Administratiekosten	264	2.577
Advies- en controle kosten	125	91
Beleggingskosten	233	68
Contributies toezichhouders	119	66
Vooruitontvangen subsidie SFU	43	-
Overige	288	150
	<u>1.072</u>	<u>2.952</u>
<i>Diverse schulden</i>		
Crediteuren	2	70
Totaal overige schulden	<u><u>7.644</u></u>	<u><u>22.204</u></u>

Niet in de balans opgenomen activa en verplichtingen

Alle bedragen x € 1.000

Investeringsverplichtingen

Per eind 2010 zijn verplichtingen aangegaan met betrekking tot investeringstoezeggingen in Vastgoedfondsen in 2011 voor in totaal € 1.559.

Toelichting op de staat van baten en lasten over het boekjaar 2010

(in eenheden van duizend euro)

	2010	2009
	€	€
De omzet zijnde de premies en de directe beleggingsopbrengsten bedraagt:	109.101	104.875

8. Premiebijdragen risico deelnemers

	Werkgevers- gedeelte	Werknemers- gedeelte	2010	2009
Periodieke premies				
- Verplichte verzekering	77.893	28.809	106.702	102.362
- FVP-bijdrage	1.025	-	1.025	564
	<u>78.918</u>	<u>28.809</u>	<u>107.727</u>	<u>102.926</u>
Mutaties inzake voorziening premievorderingen			<u>(3.365)</u>	<u>(911)</u>
			<u>104.362</u>	<u>102.015</u>

Van de premies voor de basisregeling EUR 28.880 (2009: EUR 30.738) is 7% bestemd ter dekking van de administratiekosten en 7,5% is bestemd voor de vorming van een weerstandsreserve.

De premies voor de basisregeling worden vanaf 5 juli 2010 verminderd met:

- kostenopslag van 7% van de bruto premie;
- bufferbijdrage van 1,0% van de netto premie;
- een bijdrage voor verzekeringstechnisch risico van 6% van de netto premie.

De bruto premies voor de plusregeling EUR 79.291 worden verminderd met door het bestuur vast te stellen inhoudingen voor:

- kosten voor het beheer en voeren van de administratie van het fonds van 0,8% van de pensioengrondslag;
- het risico van nabestaandenpensioen van 0,8% van de pensioengrondslag;
- het risico van premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid van 0,5% van de pensioengrondslag;
- een bufferbijdrage. Deze inhouding bedraagt in 2010 12,2% van de risicopremies voor nabestaandenpensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid (sub b en c) en 1,0% over de netto beschikbare premie. Bij de vaststelling van de bufferbijdrage wordt geen rekening gehouden met onderdeel 2 van het MVEV bij de technische voorziening voor risico deelnemers. Vanwege het redelijk constante totaal aantal deelnemers in de Plusregeling, wordt er van uitgegaan dat de absolute hoogte van onderdeel 2 van het MVEV ook redelijk constant blijft naar de toekomst. Om die reden wordt hier ex-ante niet apart een inhouding voor in rekening gebracht;
- verzekeringstechnisch risico. Deze inhouding bedraagt 6,0% van de netto beschikbare premie.

Van de premies voor de plusregeling EUR 72.188 is in 2009 2,1% van de pensioengrondslag bestemd ter dekking van administratieve kosten, nabestaandenpensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid. Daarnaast wordt een bufferbijdrage van 14,1% van de risicopremies voor nabestaandenpensioen en premievrijstelling bij arbeidsongeschiktheid gehanteerd. Tevens wordt 7,0% over de netto beschikbare premie ter dekking van verzekeringstechnisch risico voor de plusregeling gehanteerd.

	2010	2009
	€	€
Samenstelling premiebijdragen		
De kostendekkende premie over het boekjaar bedraagt	108.264	101.153
De feitelijke premie over het boekjaar bedraagt (inclusief premie voor risico deelnemers)	107.727	102.926

De aan het boekjaar toe te rekenen feitelijke premie is als bate verantwoord.

De samenstelling van de kostendekkende premie is als volgt:

Kosten pensioenopbouw	90.561	85.590
Opslag voor uitvoeringskosten	9.600	7.676
Opslag voor instandhouden vereiste vermogen	3.770	4.626
Opslag voor verzekeringstechnisch risico	4.333	3.261
	<u>108.264</u>	<u>101.153</u>

De premie kan als volgt worden gesplitst:

Kostendekkende premie		
Basis-regeling	28.577	29.802
Plus-regeling	79.687	71.351
	<u>108.264</u>	<u>101.153</u>
Werkelijke premie		
Basis-regeling	28.436	30.738
Plus-regeling	79.291	72.188
	<u>107.727</u>	<u>102.926</u>

De werkelijke premie is lager dan de benodigde kostendekkende premie. De kostendekkende premie is derhalve niet toereikend. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een negatief resultaat op kosten doordat de werkelijke kosten hoger zijn dan de beschikbare kostenopslag in de premie.

9. Beleggingsresultaten

Beleggingsresultaten 2010

	Directe beleggings- opbrengsten	Indirecte beleggings- opbrengsten	Kosten van vermogens- beheer	Totaal
	€	€	€	€
Vastgoedbeleggingen	297	(191)	(20)	86
Aandelen	1.188	13.190	(74)	14.304
Vastrentende waarden	538	2.169	(383)	2.324
Derivaten	-	568	-	568
Overige beleggingen	(741)	457	-	(284)
Overig	92	-	-	92
	<u>1.374</u>	<u>16.193</u>	<u>(477)</u>	<u>17.090</u>

Beleggingsresultaten 2009

Vastgoedbeleggingen	325	(1.304)	(30)	(1.009)
Aandelen	821	12.230	(63)	12.988
Vastrentende waarden	432	11.329	(202)	11.559
Overige beleggingen	142	(89)	-	53
Overig	229	-	-	229
	<u>1.949</u>	<u>22.166</u>	<u>(295)</u>	<u>23.820</u>

	2010 €	2009 €
<i>Zakelijke waarden</i>		
Vastgoedbeleggingen	86	(1.009)
Aandelen	14.304	12.988
	<u>14.390</u>	<u>11.979</u>
<i>Vastrentende waarden</i>		
Obligaties	1.675	11.446
Participaties in hypotheekfondsen	649	113
	<u>2.324</u>	<u>11.559</u>
<i>Derivaten</i>		
Valutaderivaten	568	-
	<u>568</u>	<u>-</u>
<i>Overige Beleggingen</i>		
Liquide middelen	(741)	53
GTAA	457	-
	<u>(284)</u>	<u>53</u>
<i>Overig</i>		
Opbrengst liquide middelen	30	96
Overige interest opbrengsten	62	133
	<u>92</u>	<u>229</u>
Totaal beleggingsresultaten voor risico pensioenfonds	<u>17.090</u>	<u>23.820</u>

10. Overige baten

Verzekeringstechnisch nadeel	-	244
Subsidieopbrengst	764	-
	<u>764</u>	<u>244</u>

Subsidieopbrengst betreft een subsidie van het Sociaal Fonds Uitzendbranche (SFU). De confrontatie tussen begrote subsidies en werkelijke bestedingen is als volgt:

	Begroot 2010	Werkelijk 2010
Registratie en administratie	269	302
Incasso	318	275
Handhaving en verplichtstelling	220	187
	<u>807</u>	<u>764</u>

StiPP heeft minder subsidie verbruikt dan toegekend door het SFU. Het overschot (ad € 43) is opgenomen onder de kortlopende verplichtingen.

11. Mutatie technische voorziening voor risico pensioenfonds

	2010	2009
<i>Toeslagverlening</i>		
Indexatie pensioentrekken	<u>88</u>	<u>13</u>
<i>Rentetoevoeging</i>		
Interesttoevoeging voorziening pensioenverplichtingen tegen rekenrente 1,303% (2009: 2,544%)	<u>64</u>	<u>72</u>
<i>Onttrekkingen voor pensioenuitkeringen</i>		
Onttrekking uit de voorziening pensioenverplichtingen en pensioenuitkeringen inclusief afkopen	<u>(2.212)</u>	<u>(1.656)</u>
<i>Onttrekkingen voor pensioenuitvoeringskosten</i>		
Vrijval excassokosten voorziening voor pensioenverplichtingen	<u>(78)</u>	<u>(57)</u>
<i>Wijziging markrentre</i>		
De voorziening pensioenverplichting wordt gewaardeerd op basis van de rentetermijnstructuur	<u>441</u>	<u>(43)</u>
<i>Wijziging uit hoofde van verzwaring overlevingstafels</i>		
Verzwarings overlevingstafels	<u>(74)</u>	<u>255</u>
<i>Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen</i>		
Resultaat op toekenning NP/ WZP	1.202	1.083
Resultaat op toekenning OP	3.448	2.020
Toevoeging IBNR arbeidsongeschiktheid	2.937	2.696
Toevoeging PVD arbeidsongeschikten	261	-
Toevoeging verzekeringstechnisch risico	-	2.217
Overige	<u>37</u>	<u>(19)</u>
	<u>7.885</u>	<u>7.997</u>
	<u>6.114</u>	<u>6.581</u>

12. Pensioenuitkeringen

Afkoop wegens gering bedrag	27.180	46.242
Ouderdomspensioen	177	89
Nabestaande pensioen	132	84
Wezenpensioen	10	6
	<u>27.499</u>	<u>46.421</u>

De huidige regeling afkoop kleine pensioenen vloeit voort uit de Pensioenwet. Onder bepaalde voorwaarden heeft de pensioenuitvoerder het recht pensioenafspraken af te kopen. Het bestuur van de StiPP heeft besloten gebruik te maken van de mogelijkheden die de afkoopregeling biedt. In 2010 heeft dit geleid tot afkopen van ca EUR 25.511 (2009: EUR 44.870). Daarnaast is in 2010 EUR 1.669 (2009: EUR 1.370) afgekocht bij ingang van de pensioendatum.

13. Pensioenuitvoeringskosten

	2010		2009
	€		€
Aandeel administratiekosten Syntrus Achmea Pensioenbeheer			
Boekjaar	6.412	7.014	
Vorig boekjaar	<u>1.894</u>	<u>-</u>	
	8.306		7.014
Andere kosten:			
Advieskosten	691	365	
Honoraria accountant	60	21	
Bestuurskosten	55	50	
Incassokosten	(51)	(12)	
Contributies	218	145	
Portiekosten	208	139	
Handhavingskosten	187	-	
Overige kosten	4	11	
	<u>1.372</u>		<u>719</u>
	<u>9.678</u>		<u>7.733</u>
Bestuursvergoeding			
De vergoeding aan bestuurders bedraagt	51		46

Het fonds heeft geen personeel in dienst. De beheersactiviteiten worden op basis van een uitvoeringsovereenkomst verricht door personeel in dienst van Syntrus Achmea Pensioenbeheer dan wel vermogensbeheerder.

In 2010 is een bedrag van € 1.180 (2009: € 2.577) betrekking hebbende op de kosten van de afkoop regeling inbegrepen in de administratiekosten van Syntrus Achmea Pensioenbeheer.

De administratiekosten vorig boekjaar van € 1.894 houden verband met administratie kosten gerelateerd aan 2009, welke zijn afgerekend in 2010.

Honoraria accountant

De externe accountant is PricewaterhouseCoopers N.V.

Op grond van artikel 382a Titel 9 Boek 2 BW is de vermelding van de honoraria van de accountant als volgt:

Onderzoek van de jaarrekening	31	21
Andere niet controlediensten in het kader van transities	29	-
	<u>60</u>	<u>21</u>

Het onderzoek van de jaarrekening omvat zowel de wettelijke controle van de statutaire jaarrekening als de verslagstaten in het kader van de Pensioenwet. De andere niet controlediensten bevatten onder andere advisering in verband met de transitie naar MAIA.

14. Mutatie pensioenverplichtingen voor risico deelnemers

Mutatie voorziening voor risico deelnemers	<u>71.095</u>	<u>55.190</u>
--	---------------	---------------

15. Saldo overdracht van rechten

Inkomende waardeoverdrachten overdrachtsom individueel	(1.054)	(777)
Inkomende waardeoverdrachten overdrachtsom collectief	-	(25)
Uitgaande waardeoverdrachten overdrachtsom individueel	4.542	2.091
	<u>3.488</u>	<u>1.289</u>

Kasstroomoverzicht

(bedragen x 1000 EURO)

	Boekjaar		Vorig boekjaar		
	Ontvangsten	Uitgaven	Ontvangsten	Uitgaven	
Kasstromen uit pensioen-uitvoeringsactiviteiten					
Premies van werkgevers en werknemers	115.473		115.473	89.193	89.193
Van herverzekeraars ontvangen uitkeringen	-		-	-	-
Overdrachten van rechten	1.056	4.542	(3.486)	921	2.087
Pensioenuitkeringen		42.856	(42.856)		28.218
Betaalde premies herverzekering		-	-		-
Pensioenuitvoeringskosten		11.877	(11.877)		4.919
Overige activiteiten	764		764		(4.919)
Kasstromen uit pensioenuitvoeringsactiviteiten	117.293	59.275	58.018	90.114	35.224
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten					
<i>Ontwikkeling</i>					
<i>Zakelijke waarden</i>					
Onroerende zaken	-	2.941	(2.941)	4.411	450
Aandelen	34.015	33.242	773	58.885	46.326
<i>Vastrentende waarden</i>					
Obligaties	306.645	409.122	(102.477)	67.362	114.615
Hypothecaire leningen	-	350	(350)	(29)	398
Leningen op schuldbekentenis	-	-	-	-	-
Deposito's	73.158	23.696	49.462	192.451	238.182
Overige vastrentende waarden	-	-	-	-	-
<i>Derivaten</i>					
Valuta derivaten	45.261	45.261	-	-	-
Overige beleggingen					
Overige beleggingen	844	-	844	16.378	7.272
Overige	-	-	-	-	-
Overige	-	-	-	-	-
Subtotaal ontwikkeling portefeuille	459.923	514.612	(54.689)	339.458	407.243
<i>Opbrengsten portefeuille</i>					
<i>Zakelijke waarden</i>					
Onroerende zaken	277		277	321	321
Aandelen	1.114		1.114	758	758
<i>Vastrentende waarden</i>					
Obligaties	320		320	(202)	(202)
Hypothecaire leningen	-		-	461	461
Leningen op schuldbekentenis	-		-	-	-
Deposito's	-		-	142	142
Overige vastrentende waarden	-		-	-	-
<i>Derivaten</i>					
Derivaten	-		-	-	-
Overige beleggingen					
Overige beleggingen	(649)		(649)	229	229
Overige	-		-	-	-
Overige	-		-	-	-
<i>Kosten vermogensbeheer</i>					
Kosten vermogensbeheer					-
Subtotaal opbrengsten portefeuille	1.062	-	1.062	1.709	-
Kasstroom uit beleggingsactiviteiten	460.985	514.612	(53.627)	341.167	407.243
Totaal kasstroom	578.278	573.887	4.391	431.281	442.467
Liquide middelen					
Stand per begin boekjaar	3.107			14.293	
Stand per einde boekjaar	7.498			3.107	
Afname/toename	4.391			(11.186)	

In het kasstroomoverzicht is de mutatie van de overige vorderingen en de overige schulden inzake de beleggingsrubriek voor zowel het boekjaar als vorig boekjaar verwerkt in de opbrengsten portefeuille. De liquide middelen inzake de beleggingsrubriek zijn in de vergelijkende cijfers onder de betreffende beleggingsrubriek opgenomen. De kosten vermogensbeheer worden in het boekjaar opgenomen bij de betreffende rubriek en in mindering gebracht op de kasstroom uit opbrengsten portefeuille.

Actuariële verklaring

Stichting Pensioenfonds voor Personeelsdiensten

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds voor Personeelsdiensten te Amsterdam is aan Mercer Certificering B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2010.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds.

Voor de toetsing van de fondsmiddelen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

In overeenstemming met de richtlijn "Samenwerking tussen accountant en actuaris ter zake van de controle van verantwoordingen van verzekeringsinstellingen" heeft de accountant van het pensioenfonds mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid en de volledigheid van de administratieve basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeelsvorming van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet.

De door het pensioenfonds verstrekte administratieve basisgegevens en de bevindingen van de accountant ten aanzien hiervan zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt voor mijn beoordelingswerkzaamheden heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht:

- heb ik ondermeer onderzocht of de technische voorzieningen, het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen toereikend zijn vastgesteld, en
- heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten. Ik heb mij een oordeel gevormd over de waarschijnlijkheid waarmee het pensioenfonds de tot balansdatum aangegane verplichtingen kan nakomen, mede in aanmerking nemend het financieel beleid van het pensioenfonds. De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken, en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Ik heb geconstateerd dat de verplichtingen van het pensioenfonds grotendeels zijn gebaseerd op een premieovereenkomst en dit betrokken in mijn oordeel.

De technische voorzieningen zijn, overeenkomstig de beschreven berekeningregels en uitgangspunten, als geheel gezien, toereikend vastgesteld.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum ten minste gelijk aan het wettelijk vereist eigen vermogen. Gemeten naar de wettelijke maatstaf is ten aanzien van de verplichtingen, aangegaan tot balansdatum, sprake van een toereikende solvabiliteit.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet met uitzondering van artikel 129 aangezien de kostendekkende premie hoger is dan de feitelijke premie en het fonds niet voldoet aan de, voor het verlenen van een premiekorting, gestelde voorwaarden en artikel 137 vanwege het ontbreken van een consistent geheel tussen de gewekte verwachtingen, de financiering en het realiseren van voorwaardelijke toeslagen.

De vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds voor Personeelsdiensten is naar mijn mening voldoende. Daarbij is in aanmerking genomen dat de mogelijkheden tot het realiseren van de beoogde toeslagen beperkt zijn.

Amstelveen, 27 juni 2011

Drs. W. Brugman AAG
verbonden aan Mercer Certificering B.V.

Aan: het Bestuur van Stichting Pensioenfonds voor Personeelsdiensten

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit verslag opgenomen jaarrekening 2010 van Stichting Pensioenfonds voor Personeelsdiensten te Amsterdam gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2010 en de staat van baten en lasten over 2010 en de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het Bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en het saldo van baten en lasten getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het bestuursverslag, beide in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) en met inachtneming van het bepaalde in artikel 146 Pensioenwet. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden. Dit vereist dat wij voldoen aan de voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds voor Personeelsdiensten per 31 december 2010 en van het saldo van baten en lasten over 2010 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW) met inachtneming van het bepaalde in artikel 146 Pensioenwet.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het bestuursverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW.

Amsterdam, 27 juni 2011

PricewaterhouseCoopers Accountants N.V.

Origineel getekend door drs. H.C. van der Rijst RA

Slotwoord

Het bestuur dankt iedereen die, in welke functie dan ook, in de verslagperiode voor de stichting werkzaam is geweest.

Stichting Pensioenfonds voor Personeelsdiensten
Amsterdam, 14 juni 2011

Voorzitter,
De heer M.J.M. Nuijten

Vice-voorzitter,
De heer P. Citroen

Stichting Pensioenfonds voor Personeelsdiensten

**Postbus 9251
1006 AG Amsterdam
(020) 607 27 77
www.stippensioen.nl
stippensioen@achmea.nl**